

BÚTOR & FAIPAR

Ergo Office

A fagazdaság
jövőképe

FATE
küldöttgyűlés

Maláj-magyar
együttműködés

Marketing
magyarosan

A hónap bútora

Bútorgyártás
félkész
termékekből

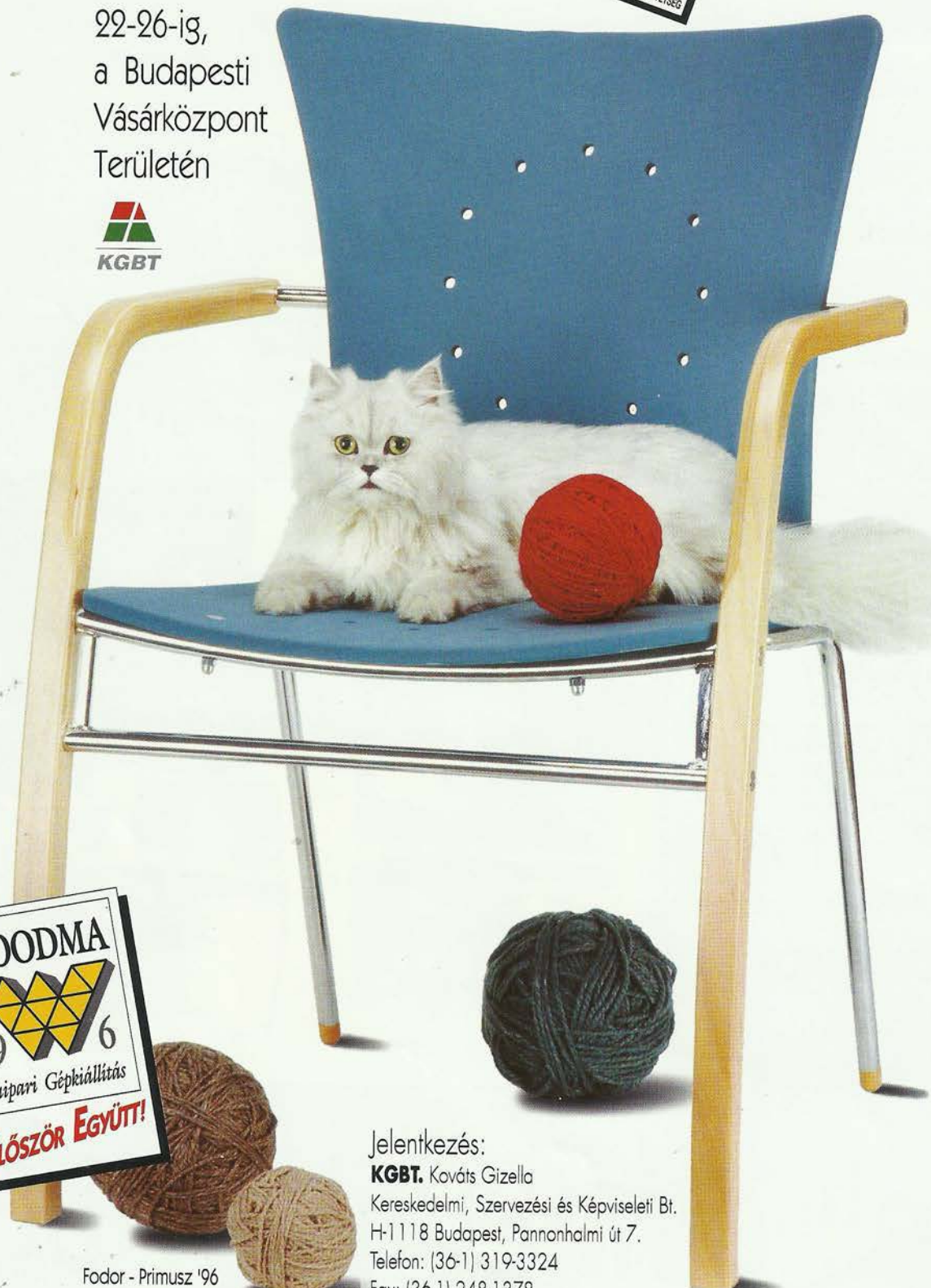
Bank-Office

Kell-e nekünk IFABO?

NB^{'96}

NEMZETKÖZI BÚTOR SZAKVÁSÁR

1996. október
22-26-ig,
a Budapesti
Vásárközpont
Területén

Fodor - Primusz '96

Jelentkezés:

KGBT. Kovács Gizella

Kereskedelmi, Szervezési és Képviseleti Bt.

H-1118 Budapest, Pannohalmi út 7.

Telefon: (36-1) 319-3324

Fax: (36-1) 248-1378

A Bútorvállalkozók Országos Szakmai Szövetsége és a Faipari Tudományos Egyesület folyóirata

A szerkesztőbizottság
társelnökei:

**Győri Ferenc
és dr. Molnár Sándor**

A szerkesztőbizottság tagjai:
Baloghné Cséplő Katalin,
Bíró Lászlóné,
dr. Dalocsa Gábor,
Nagy Alajos,
Neményiné Gyarmathy Margit,
dr. Nyárs József,
dr. Somkuti Elemér,
Vásárhelyi János

Főszerkesztő:
Berényi János

A TARTALOMBÓL

Beszámoló a FATE küldöttgyűléséről	6
Kelet-magyarországi Faiparos napok Szolnokon.....	8
Kőszegi születésnap	9
Kell-e nekünk IFABO?	10
Belsőépítészeti és Lakberendezési Vásár Bécsben.....	12
A hónap bútorai.....	14
Marketing magyarosan ...	15
Környezetvédelem és a faanyagok újrahasznosítása	16
Kibontakozóban a maláj–magyar együttműködés	18
Az EU-ba vezető úton	19
Innen-onnan	20

Kiadja:

3B Szaklapkiadó, 1103 Budapest,
Kőér utca 35/A. Tel.: 262-2608,
fax: 263-1336

Megjelenik havonta. Előfizetési
díj egy évre 1896 Ft.
Megrendelhető a kiadóban.

Nyomdai előkészítés:
WellCom Grafikai Stúdió
Nyomás:
Fővárosi Nyomdaipari Rt.

HU ISSN 1219-5510

Címlapon a **Falco-Sopron Kft.**
újdonságai:

Ergo-Office – alternatív javaslat
a bútorcsaládból kialakítható
munkahelyre

Bank-Office – A CÉH Kft.-vel
közös kifejlesztett új termék

A magyar fagazdaság jövőképe

Az elmúlt években gyökeresen megváltozott és folyamatosan változik a fagazdaság tevékenységének feltételrendszere. Emellett az erdővel, mint ökológiai rendszerrel szemben a társadalom új követelményeket fogalmazott meg.

A gazdálkodás feltételeinek biztosítása érdekében az Erdészeti Hivatal folyamatos elemzéseket végez, és ezek alapján javaslatokat tesz, előterjesztéseket készít. Ehhez néhány éve PHARE-szakértői jelentések is segítséget nyújtnak.

Az utóbbi két évben az Erdészeti Hivatal munkatársai részletesen elemezték:

- az ágazat nemzetközi környezetét,
- a magyar fagazdaság erőforrásait és mozgásterét,
- a birtok- és tulajdonos-szerkezetben bekövetkezett változásokat,
- az erőforrások és működtetésük feltételeit,
- az ágazati kapcsolatokat,
- a pénzügyeket és az intézményrendszer működését,
- az erőforrás-fejlesztési szükségességeket és harmonizációs követelményeket

Az elemzések alapján több forgatókönyv készült. Ezt követően az Erdészeti Hivatal tájékoztatót készített a Földművelésügyi Minisztérium vezetése számára. Ennek tézisszerű összefoglalása jelen cikk.

HÁTTÉR

1. Az erdő, mint ökológiai rendszer sokféle társadalmi igény kielégítésében játszik szerepet. Tájékoztatónk súlypontja – az erdő környezetvédelmi és szociális szolgáltatásairól meg nem felelő – az erdőgazdálkodás, a feldolgozás és a fakereskedelem tevékenységének elemzése, jövőképek megalkotása. Ebben a szemléletben az erdő védelmén túl az erdőgazdálkodás feladata az erdők fatermőképességének fenntartása, bővítése; a feldolgozó-ipar alapanyagokat és késztermékeket állít elő; a fűrésziparban (fűrészáru, parketta, csomagolóanyagok) és a lemeziparban (furnér, rétegelt lemez, faforgácslap, farostlemez;

a fakereskedelem pedig mind az erdei faválasztékok, mind a fatermékek forgalmazását végzi. Az erdőgazdálkodás, a feldolgozás és a fakereskedelem együttesen: fagazdaság.

2. Az Európai Unióban nem várható, hogy egységes erdészeti politikát alakítanak ki, ezzel együtt azonban a közöségi erdészeti politika mindazon erdészeti politikai problémával foglalkozik, amely határon túlnyúló szabályozást igényel, amely meghaladja az érintett államok saját lehetőségeit. Minden, ami e követelményeknek nem felel meg, célszerűen koordinált erdészeti politikai keretében oldható meg.

3. A világ éves fanövedéke – összehasonlítva más újratermelhető nyersanyagokkal – több, mint a burgonya-, búza-, rizs-, kukorica-, árpa-, zab- és rozstermelés együttesen. Ipari alapanyagokkal összehasonlítva: a világ fakitermelése közel azonos a cement-, acél-, műanyag- és alumíniumtermelés összegével.

4. A világszerte belül az ipari országokban a tűzifa-felhasználás szerényebb mértékű, míg a fejlődő országokban meghatározó, és a népesség növekedésével szoros összefüggésben van.

5. Korunkra tehető az a felismerés, hogy az erdő nem csupán termőföld, amelyen faállomány van, hanem összetett és bonyolult életközösség, talajával, vizeivel és a benne élő – egymással életközösséget al-

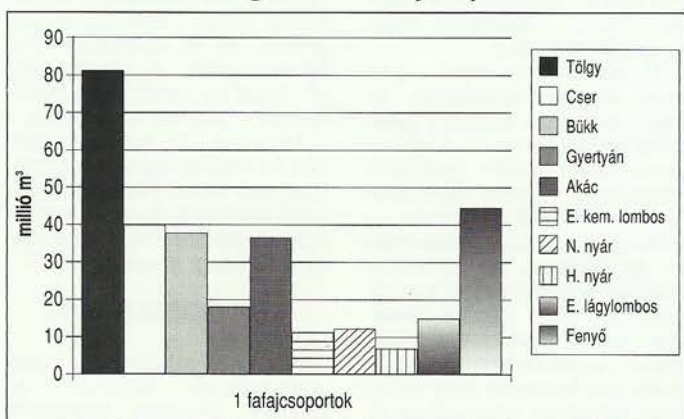
kotó – növényekkel, állatokkal. Mint a legkevésbé háborított élőhely biztosítékot nyújt az élővilág fennmaradásához, védi a talajt, a vizeket, tisztítja a levegőt, pihenést biztosít az ember számára, tájalkotó elem, ugyanakkor anyagi javakat is szolgáltat. Az Európai Unió a világ harmadik legnagyobb fafelhasználója, de csak szükségletének felét fedezi saját termelésből, az immateriális javak változó mértékű igénybevétele mellett.

6. Területét tekintve Magyarországon az erdő – a szántó után – a második legnagyobb művelési ág.

Az erdőgazdálkodás alá vont terület 1.861.845 ha (1994. december 31.), az erdőtervel rendelkező és faállománnyal borított terület pedig 1.712.934 ha. Az élőfakészlet 303 millió m³, az átlagos élőfakészlet 189 m³/ha, a folyónövedék 11,3 millió m³, illetve 7,1 m³/ha. Az általános európai helyzettel eltérően Magyarországon az összes erdőterület 85 százalékán lombos erdő található, a fenyőerdők területe csupán 15 százalék.

7. Az erdők tulajdonosi szerkezete úgy alakul, hogy a jelenlegi eredőterületnek mintegy 60 százaléka állami, 40 százaléka magántulajdonban lesz a kárpótlási folyamat lezárultát követően. Az új erdőtelepítések azonban – a termőföld jövőbeni, minimálisan 80 százalékos magántulajdonos miatt – elsősorban magántulajdonúak lehetnek.

Az élőfakészlet megoszlása fajcsoportonként 1994.

Mintegy 250-290 ezer új erdőtü-lajdonossal kell számolni.

8. Az állam tulajdonban lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. tv. alapján az állami erdők vonatkozásában a tulajdonosi jog-sútványok gyakorlására a Pénzügyminisztérium a Kincstári Va-gyoni Igazgatóságot hatalmazta fel.

9. Az állami erdővagyon meghatározó mértékben 19, az ÁPV Rt-hez és 3 a HM-hez sorolt részvénytársaság kezeli, amelyek a fűrészipari kapacitások jelentős részével is rendelkeznek. A jelenlegi vállalat-szerkezet kialakulásának történeti okai vannak, s a jelen körülmé-nyek között üzleti életképesség szempontjából nem nyújt kielé-gítő teljesítményt.

Ez a szerkezet 19+3 igazga-tóságot, 19+3 felügyelőbizottságot, 19+3 felső vezetést és ezekhez kapcsolódó központot eredményez, de - bár nem je-lentéktelenek - az ebből eredő általános költségek csak vi-szonylag kisebb problémát je-lentenek.

A tényleges probléma az, hogy az elaprózott vezetési szerkezet megnehezíti, sőt szinte lehetetlenné teszi átfogó stratégiák kialakítását, ami által elvesznek azok a verseny-előnyök, amelyeket egy portfó-lió méretű és erejű szervezet birtokolna.

10. Az erdők anyagi és nem anyagi jellegű hozamai és szol-gáltatásai tartamosságának bizto-sítása, az erdővagyon védel-me érdekében Magyarországon több mint 100 éve önálló erdészeti szakigazgatás létezik. A je-lenlegi felépítésben 1979 óta működik és látja el az erdők védel-me, fenntartása érdekében nélkülözhetetlen, jogszabályok-ban meghatározott igazgatási feladatokat az FM Erdőrendezé-si Szolgálat és 10 erdő-fel-ügyelőség. A feladatokat végző intézmények rendkívül alacsony létszámmal, alulfinananszírozot-tan, állandósult bizonytalanság-ban és túlterhelten látják el - az előzőekben vázoltak következményeként - jelentősen meg-szaporodott munkát.

11. Az 1980-as évek végén még sikeres fagazdaság az 1993. évre igen alacsony jöve-delmi pozícióba került. A kilenc-venes évek elején megindult változások, a piaci viszonyok alakulása, a keleti fapiac össze-omlása, a jugoszláv kereskedel-mi korlátozások, az árfolyam-veszteségek, a növekvő kapaci-táskihasználatlanság, a likvidi-tási gondok enyhítésére felvett hitelek magas kamatterhei, a ter-melői árszínvonalat meghaladó input költségek növekedése já-

ruáltak hozzá, hogy az eredmé-nyesség veszteségbe fordult.

A magyar gazdaság 1994. évben elért 3 százalékos GDP növekedése az erdőgazdálko-dás és faipar számára a keres-let növekedésével járt. Az állami erdőkezelő részvénytársasá-gok bel- és külpiazi pozíciói-nak javulása is növelte az erd-ményességet.

A 19 állami erdőgazdasági társaság az 1993. évi 554 millió Ft veszteséggel szemben 1994. évben 377 millió Ft adó-zás előtti eredményt ért el. Üzeleti tevékenységük eredménye 1994. évben 816 millió Ft volt. Remény van arra, hogy a ten-dencia 1995. évben folytatódik. Hosszabb távon azonban se-bezhető, mivel nagymértékben kiszolgáltatott az exportigé-nyeknek.

12. A magyar fafeldolgozóipari kapacitások/feldolgozási technológiák nem felelnek meg a faválasztéki/fafaji lehetősé-geknek, illetve adottságoknak. A fahasznosítás szerkezete a fejlődő országok színvonalán van, ami elsősorban az ipari fa (vékonyfa) hazai hasznosításá-ban tükröződik. Ugyanakkor a magyar piac kicsi ahhoz, hogy optimálisan működtethető gyár-tókapacitás termékmennyisé-gét felvegye, tehát nagyobb ré-gióban kell tervezni.

13. Piaci verseny tekintet-ben elsősorban Romániával, Csehországgal, Szlovákiával, Lengyelországgal, Horvát-orzággal kell számolnunk. Erdészeti adottságaik jobb, munkaköltségeik alacsonyabbak. Potenciális konkurensnek tekinthetők a dél-kelet-ázsiai és az észak-amerikai fatermék-ex-portőrök. A konkurenciaharcot távlatilag a hazai piacon is meg kell vívni. Ez sikeresen dinami-kus termékinnovációval, vevő-orientált értékesítési politikával lehetséges.

14. Ökológiai szemléletű és ökonómikus fahasznosítás ter-mékpályái: a hengeresfát fel-használó fűrész-, furnér és réte-gelt lemez gyártó ipar, az ipari (vékony) fát felhasználó agglo-merált lemez-, cellulóz- és pa-pír- és az energetikai célú fahasznosítás. A felhasználói kör tehát az építőipar, a bútor-ipar és - jelenleg elsősorban - a lakosság. Az erdőgazdálko-dás és a faalapanyagipar szem-pontjából tehát meghatározó - mind a belföldi, mind az export-igények tekintetében - az építő-és a bútoripar aktivitása.

FEJLŐDÉSI PÁLYA

15. Az erdőgazdálkodás nem-zetgazdasági céljának az erdőkkel szemben támasztott

sokrétű társadalmi igénynek hosszú távon történő biztonsá-gos/tartamos/, a környezetvé-delemmel, a földhasznosítás és a talajvédelem érdekeivel összehangoltan növekvő mérté-kű kielégítését kell tekinteni.

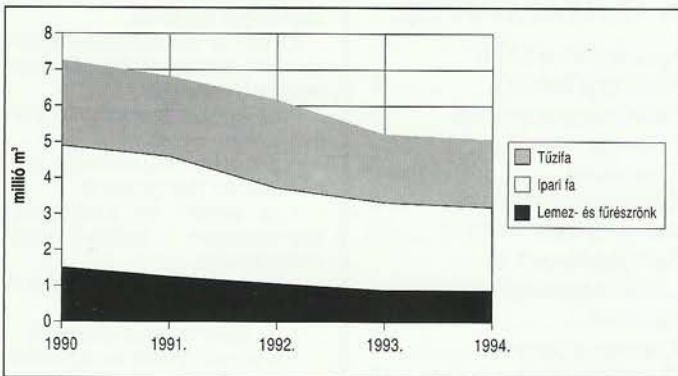
16. Az erdészeti politikai ter-vezés és cselekvés abban a ke-retben mozog, amelyet egy-részt az erdészeti politikai célok, másrészt az aktuális erdőszer-kezet határol. Az erdészeti poli-tika célja az, hogy a természe-tes környezetünket alakító erdő tulajdonosa és a köz érdekeivel egyezően fennmaradjon, szol-gáltatásai és termékei pedig pi-aci értékítélettel kerüljenek for-galomba. A megfogalmazott cé-lok közvetítése érdekében meg kell alkotni az erdővel össze-függő jogszabályokat. E tekin-tetben azonban megállapítha-tó, hogy jogbizonytalanság je-

léptékű beruházásnak kell te-kinteni úgy, hogy nagyobb, fo-lyamatosan bővülő erdőterület esetén bővíthet a védelmi funkciót betöltő, illetve a védett erdők területe is.

19. Reálisnak tekinthető erdőtelepítési ütem esetén (2000. évig 6000 ha/év, utána 10.000 ha/év) a kitermelhető fa-tömeg növekedésével számol-hatunk. A problémát az jelenti - a feldolgozó-kapacitások fej-lesztése szempontjából -, hogy az értékes fűrész- és lemezrönk részaránya 27-28% körül vár-ható, ezzel szemben az ipari fa részaránya meg fogja haladni a 31%-ot, hazai feldolgozása azonban bizonytalan.

Kockázati elem az új magán-erdőtulajdonosok erdőgazdál-kodási szándékainak bizonyta-lansága. (Vagyongyarapítási céllal tartalékol; saját célra vé-

A fakitermelés alakulása

lenleg sincs. Az erdészeti poli-tikai célok a társadalom erdővel szembeni beállítottságát tükrö-zik. Ez a beállítottság nem ál-landó, folyamatosan változik.

17. A társadalmi igényeknek az erdőállomány gyarapításá-val, minőségének javításával le-het megfelelni. Prognózisok szerint a racionális földhaszná-lat során a szántó művelési ág-ból 15-16 százalék más művelé-si ágban történő hasznosítással lehet számolni. Az alternatív földhasznosítás keretében tör-ténő erdőtelepítésnek - össze-hasonlítva más megoldásokkal - jelentős kockázati elemei is vannak. Mindenekelőtt a kárpót-lási folyamat, valamint a ren-delkezésre álló földterület termőhe-lyi adottságai. Az alternatív föld-hasznosítást pedig - mint le-hetőséget - az agrárpolitika egyik elemeként kell alkalmazni.

18. Elfogadva az erdővel szemben támasztott komplex társadalmi igényt, az erdőtele-pítést nem valamely erdőfunk-ció szolgálatára létrehozásának első lépéseként, hanem ökoló-giai, ökonómiai és szociológiai igényeknek megfelelő, nemzeti

gez kitermelést, nem jelenik meg kínálatával a piacon stb.)

20. Az iparpolitika részeként tudatos fanyersanyag-gazdál-kodásra van szükség, mivel az erdő és a belőle kitermelhető nyersanyag - mint megújítható erőforrás - a nemzeti vagyon része. Nyilvánvaló, hogy a fa-feldolgozóipar erdészeti fej-lesztésekkel harmonizáló fej-lesztése nélkül az erdőgazdál-kodás reménytelen helyzetbe kerülne, mivel jól működő fafel-dolgozóipar nélkül nincs élet-képes erdőgazdálkodás.

21. A liberalizált fakeserke-delem a jelenlegi szervezeti struktúrában alkalmazott mód-szerekkel, az adott gazdasági helyzetben nem teszi lehetővé a maximális hozzáadott érté-kek történő feldolgozást, nyers-anyagexportra ösztönöz. A ver-senyterárgyalás alapanyag-ér-tekesítési rendszer differenciált bevezetésére, adott esetekben az árverések gyakorlatának megvalósítására van szükség.

22. Szükségszerű az erdészeti politika, az ökológiai kér-dések, a mezőgazdasági tevé-kenység, a térségi fejlesztések

és az iparpolitika ökonomiai keretben történő összehangolása, szintetizálása. Az erdő-fa rendszer haszna és hasznosítása révén ugyanis egyedülállóan pozitívnak értékelhető. Zárt szén-ciklusa révén enyhíti a CO₂ immissziót, területegységre vetítve relatíve magas energiapotenciálja van, szerkezeti anyagként történt hasznosítása után pedig pótlólagos energetikai hasznosítása vehető számításba.

23. A fagazdaság számára javasolható stratégiai irányoknak inkább a minőségfejlesztést kell megcélozni (differenciált termékszerkezet, gazdálkodás hatékonysága, rugalmasság, szervezettség), mintsem mennyiségi kérdésekkel foglalkozni. Ezzel együtt azonban nem feledhető, hogy az erdei faválaszték-strukturának nem felel meg a ffeldolgozóipar technológiaszerkezete, és ez folyamatos pénzügyi, piaci konfliktusok forrása, amellelt, hogy a magyar piac kicsi, tehát korszerű technológiával előállítható termékek piacuttatásakor csak az országhatárokat meghaladó méretekben lehet gondolkodni.

A versenyképesség fejlesztésének alapvető feltétele a termékinnováció és a marketingmunka fokozott támogatása és javítása.

24. Az új erdőtulajdonosoktól nem várható el, hogy szakmai, jogi, pénzügyi ismeretekkel rendelkezzenek. Társadalmi érdek azonban az erdők stabilitásának megőrzése, ezért – legalább addig, amíg a magántulajdonos-szervezetek meg nem alakulnak – az államnak vállalnia kell az erdészeti szaktanácsadás szervezését és finanszírozását. Távlatilag a szaktanácsadás vállalkozói tevékenységnek tekinthető.

25. Az erdészeti fejlesztésekben az erdőállomány minőségének javítása és az erdőállomány bővítése vehető fel. Az indokok: környezetvédelem, alternatív földhasznosítás, piaci követelmények. Emellelt, illetve ezzel egyidejűleg kell gondolni az erdészeti infrastruktúra fejlesztésére is. Utóbbi az erdőfel-tárási tevékenység aktivitásának növelését jelenti a környezet- és természetvédelmi szempontokat érvényesítő feltárási-út-hálózat bővítésével. A felsorolt erdészeti fejlesztések – sajátosságaiknál fogva – költségvetési támogatást igényelnek.

Mivel az erdőgazdálkodást az agrárgazdaság szerves részének tekintjük, ezért a forrást ebben a rendszerben kell megjelölni, kiemelve az erdő alternatív földhasznosításban, kör-

nyezetvédelemben játszott szerepét. A források örökös szükség-sége miatt - az automatizmus érvényesülése mellett - rendszeresen mérlegelendő, hogy milyen arányt képviselhet a minőségfejlesztés, illetve a bővítés. Olyanformán, hogy az erdészeti, környezet- és természetvédelmi, ipari, infrastrukturális és regionális érdekek egyensúlyban legyenek. Az egyensúlyt a szubszidiaritás elve alapján lehet érvényesíteni. Megoldatlan az erdőgazdálkodók által szükségszerűen végrehajtott közcélú feladatok és infrastrukturális fejlesztések folyamatos és biztonságos finanszírozása. Ha a társadalom deklarálta, hogy az erdő immateriális szolgáltatásai közcélúak, akkor képviselőinek e feladatok finanszírozásáról gondoskodni kell.

26. Az erdőgazdálkodás számára legnagyobb kockázatot az jelenti, ha nem javul az erdei faválaszték-kínálat és a ffeldolgozóipari technológiák harmonizációja. Ezért a fahasznosítás technológia- és eszközfejlesztése terén arra kell törekedni, hogy egyrészt az értékes keménylombos erdőállomány, másrészt a vékonyfa-választékok hazai feldolgozása minél nagyobb hozzáadott értékkel valósuljon meg. Ehhez Magyarországon nem, vagy igen korlátozott mértékben áll rendelkezésre tőke, illetve az előállítandó termékek nagyobb piacot igényelnek, mint a magyar. E tekintetben a külföldi pénzügyi vagy szakmai befektetők jelenthetik a lehetőséget, a fagazdaságban beruházni szándékozónak nyújtható kormányzati kedvezmények vonzerejével. Az iparszerkezetet a komparatív előnyök érvényesíthetőségével kell minősíteni és átalakítani. A fagazdaságban jelenleg létező termelői-feldolgozó-forgalmazói struktúra ennek végrehajtása érdekében átalakításra szorul.

AJÁNLÁSOK

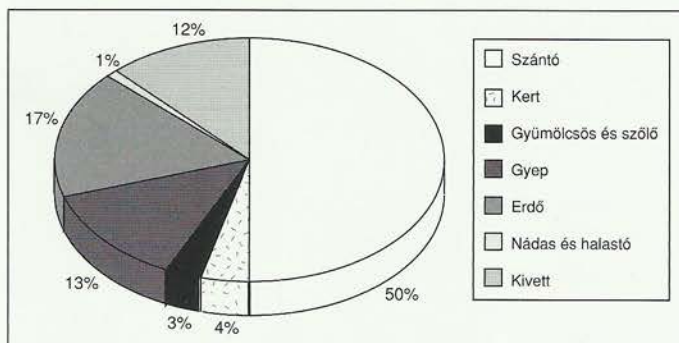
Jogalkotás, intézményrendszer

27. A Földművelésügyi Minisztérium által elkészített, a Kormány által elfogadott és a Parlamentnek átküldött, erdőkről és az erdők védelméről szóló törvénytervezet törvényerőre emelkedése után el kell készíteni a vonatkozó végrehajtási rendeleteket.

Szakigazgatás

28. Az erdővagyon védelme érdekében a fejlett államokban (melyek hazánkhoz hasonló ökológiai adottságokkal – erdőállományokkal – és erdőgaz-

Művelési ágak Magyarországon

dálkodási múlttal rendelkeznek), így az EU-országokban önálló erdészeti szakigazgatási szervezetet működtetnek. A harmonizáció és a hatékonyság növelése olyan intézményrendszert igényel, amely meg tudja a területi működéshez szükséges önállóságot, a biológiai alapokhoz alkalmazkodó regionális működési területeket, azok mozgékonyágát, a megfelelő döntési jogköröket, de a szakmai elemző, fejlesztő, ellenőrző munkát jobban ellátja, az informatikai és műszaki fejlesztési feladatokat egységesen és takarékosan oldja meg. Az ágazati döntéselőkészítésekhez magas színvonalú elemzéseket szolgáltat.

Erdészeti fejlesztések és támogatások

29. Határozottan támogatni kell az őshonos fafajokra helyezett hangsúlyt az erdőtelepítés és erdőfelújítás területén, összhangban a természetvédelemmel, illetve a termőhelyi adottságokkal, tekintettel a fafajválasztás általános irányelveire, az őshonos fafajok nemesített szaporítóanyagának biztosítására, valamint az őshonos fafajok számára alkalmatlan termőhelyek más fafajokkal történő telepítésére az alternatív földhasznosítás, illetve a vidékfejlesztés keretében.

30. Meg kell vizsgálni az erdővel kapcsolatos illetekeket és javaslatot kell tenni olyan illetekkiszabásra, amely vonzóvá teszi az erdő birtoklását és ott a tartamos gazdálkodást.

Jelenleg illetekköteles az alábbi eljárás:
– fellebbezés
– adás-vétel
– öröklés
– ajándékozás.

Javaslat illetekkiszabásra: minden olyan erdőingatlanügyben, ami a birtokkoncentrációt segíti elő, illetekmentes-ségre lenne szükség.

Gyártmány- és gyártásinnováció

31. A ffeldolgozás területén –

beruházások esetén – elsősorban a nagyobb hozzáadott értéket megcélzó lombosfa-alapú késztermékek, illetve vékonyfa hasznosító technológiákat (pl.: LVL-Laminated Veneer Lumber – rétegelt furnér tartószerkezet, MDF-Medium Density Fiberboard – közepes sűrűségű farostlemez, OSB-Oriented Strand Board – orientált szerkezetű faforgácslap) kell előnyben részesíteni, beleértve a felületkezelést is. Emellelt az alternatív földhasznosítás keretében megvalósuló erdőtelepítések esetén is esélye lehet az energetikai hasznosításnak is.

32. A lemezipari alternatíva esetén mintegy 650 000–900 000 m³ alapanyag-igényű ffeldolgozóüzem létrehozásával lehet számolni. Nyilvánvaló, hogy ilyen léptékű beruházás csak külföldi befektető részvételével valósítható meg. Magyar partner pillanatnyilag csak egy átfogó stratégiaival rendelkező erdészeti portfólió lehet, különös tekintettel a hosszú távú alapanyag-szállítási szerződések létrehozására.

Kereskedelempolitika

33. Meg kell vizsgálni azon kereskedelempolitikai eszközök alkalmazásának lehetőségét, amelyek lehetővé tehetik

– a nagy értékű alapanyag hazai ffeldolgozását, illetve

– a hazai fatermékek piacának védelmét az importtermékekkel szemben.

– továbbra is aktívan részt kell venni az UN-ECE/FAO Fabizottságának erdészeti fatermékek eredetigazolásával foglalkozó programjában.

34. Az EU-országokban alkalmazott mintára szükség van egy olyan marketing-konceptióra, amely egyrészt garantálja az erdő fenntartható fejlődését, másrészt képes elősegíteni a fatermék-kereslet kielégítését is.

DR. NYÁRS JÓZSEF

a műszaki tudomány kandidátusa, főtanácsos

Beszámoló a Fajipari Tudományos Egyesület

1996. április 25-i küldöttközgyűléséről

1

Frank László elnök beszámolójában értékelte az egyesület elmúlt évi tevékenységét. A közgyűlés tavaly Sopronban volt a Ligno-Novum kiállítás keretében. Az elnökség négy alkalommal ülésezett.

Rendezvények

Belsőépítészet és bútortervezés (Székesfehérvár)

Külföldön végzett faipari mérnökök konferenciája (Sopron)

Erdész-faiparos szakmai találkozó (Vonyarcvashegy)

A neves előadóknak köszönhetően a rendezvények szépszámu érdeklődőt vonzottak.

Szaklap

A vezetés hitet tett a szaklap minden körülmények között történő megjelenítése mellett. A végleges megoldás az év második felében született meg. Szakmai folyóiratunkat 1995. októbertől kezdődően a Bútorszövetség és a FATE közösen jelenteti meg.

A lap szerkesztésére, megjelenítésére és terjesztésére kiírt pályázatot hat pályázó közül *Berenyi János* nyerte el. A szerkesztő bizottságban 4-4 fő képviseli a két lapgazdát. A két szervezet rövidesen értékeli az eddigi tevékenységet és dönt a hogyan to-

vább kérdésében. A szaklappal és tagdíjjal kapcsolatban a vezetésnek két alternatív javaslata van:

1. 1996. július 1-jétől éves szinten 1 200-, forintra emelkedne a tagdíj, amelyben a lap is benne van,

2. Az éves tagdíj 600-, forint maradna lap nélkül.

Egyesületi élet

A jelenleg tapasztalható elfásultság, a pénzhiány fokozottan érezteti hatását az egyesületi munkában is. Ennek figyelembe vételével kell értékelni az elért eredményeket.

A budapesti csoport újra életre kelt. A szakosztályi felépítés helyett egységes szervezet lett, egyre több programot nyújt tagjainak. Az idén már országos konferencia szervezését is vállalták. Az egyesületi rendezvényeket is szép számban látogatják és javaslataikkal segítik az egyesületi munkát.

A Csongrád megyei csoport szokásos aktivitással tevékenykedik. Évi két tanulmányút és a hagyományos vetélkedő megszervezésével segíti a tagság szakmai fejlődését, összetartozását.

A szolnoki csoport lelkes mun-

kával két évente szervezi a Kelet-Magyarországi Faiparos Napokat.

A soproni, zalagereszegi, kaposvári, veszprémi szervezeteknél is vannak olyan rendezvények, amelyek említést érdemelnek.

Sajnos a többi megyében szinte teljesen megszűntek a csoportok. Örömben azonban, hogy az ország minden területéről vannak egyéni tagok, akik számára még jelent valamint a szakmai együvé tartozás.

Az elmúlt évben újjá alakult az Oktatási Bizottság. A bizottság – amelynek elnöke *dr. Szabadhegyi Győző* – a szakmai képzés összhangjának megteremtését tűzte ki célul, a tanulóképzéstől az egyetemi diploma megszerzéséig bezárólag.

Az egyesület tekintélyét növelte, hogy a Henkel cég a FATE-t kérte fel alapítványa társalapítójaként (1995. november 4.). A Faipari Egyetemi Tudományos Kutatásért Alapítvány kuratóriumának elnöke *Szendrői Csaba*, tagja pedig *Kozma Péterné*. További két tagot az egyetem, egyet pedig a Henkel cég delegált.

ERFA Nyugdíjpénztár

Az állam által biztosított lehetőséggel élve, sikerült időben lépni. Az egyesület az erdész kollégákkal alapította meg a nyugdíjpénztárt. A taglétszám ma már meghaladja a 4000 főt. A tagvállalatok munkáltatói hozzájárulás címén munkáltatói tagdíj-átvállalás formájában támogatják dolgozóik nyugdíjpénztári tagságát. Ezen túlmenően átvállalták a belépési költségeket is.

A pénztáron belül az erdőgazdaságok vannak túlsúlyban. A fásokat legnagyobb létszámmal a Balaton Bútor Rt. képviseli, mellettük a Kapos Bútor Kft. Szolnoki

Bútorgyártó Kft., BAU-MÖBEL Rt., Lemex Kft., Kelen Rt.

Az új nyugdíjrendelet vitájával kapcsolatban egyre többször esik szó a nyugdíjpénztárak létjogosultságáról. A pénztárnak tagja lehet mindenki, aki a szakmában dolgozik, függetlenül attól, hogy egyéni vállalkozó, vagy egy nagy rt. dolgozója. A várható törvény-módosítás szerint a családtagok belépésére is lesz lehetőség.

Olyan ágazati nyugdíjpénztár-ról van szó, amely igen széles szakmai alapokon nyugszik. A jelenlegi tőkebefektetés már meghaladja a 40 millió forintot. Az egyesület vezetése nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a szakma lehetőleg egységes legyen. Ennek érdekében igen jó az együttműködés a Bútorszövetséggel, de javulnak kapcsolataink az Asztalos Szövetséggel is. Sikerült nyilvánvalóvá tennünk, hogy érdekeink azonosak, a sikerek érdekében pedig mindenkinek a saját területén kell tevékenykednie az egységes faipar érdekében.

Az Ellenőrző Bizottság beszámolója

A Faipari Tudományos Egyesület 1995-ben nyereségesen gazdálkodott. A nyereség várhatóan 450 és 500 ezer forint körül fog alakulni. Ez az előző évinél kellemesebb képet mutat, de túl nagy optimizmusra nem ad okot. Ennek a megállapításnak magyarázata, hogy 1994-ben a veszteség 284 ezer forint volt. Az indoklásban szerepelt, hogy a nyugdíjpénztár FATE-t illető bevételei, illetve kiadásai nem voltak teljesen szinkronban, a bevételek egy része 1996-ban jelentkezett. A két évet (1994, 1995) együtt vizsgálva az átlagos nyereség a 100 ezer forintot sem éri el.

Érdemes megjegyezni, hogy a korábbi években az eredményt a vállalkozási tevékenység hozta és ezt csökkentette a tevékenység veszteségét. 1995-ben a vállalkozási oldalon negatív szám áll.

Pozitívan értékelhető, hogy 1995-ben nem csökkent a FATE vagyona, negatívan pedig, hogy ez az eredmény nem teszi lehetővé a tevékenységek esetleges bővítését, a tagság igényeinek magasabb szintű kielégítését. Az elért eredmény a jelentős jogi tagdíjaknak is köszönhető, elképzelhető, hogy ezek esetleges csökkenésével egy időben az egyesület elkezdí vagyonának felélését (1995-ben a jogi tagdíjak bevétele megközelítette az 1994. évit).

A kiszámlázott jogi tagdíjak

bevételeknt a számlák alapján kerülnek könyvelésre, tehát ha valamelyik cég nem fizet, az a későbbiekben veszteséggént jelentkezik. Úgy tűnik, hogy több mint 160 ezer forintot kell így lekönyvelni.

A bevételek néhány tétele: Négyszeres pályázat révén az egyesület 900 ezer forinthez jutott. A Ligno-Novumból származó bevétel 620 ezer forint (1994-ben 414 ezer forint). A hírdetésekből 650 ezer forint bevétel származott. A legnagyobb tételt a nyugdíjpenztárral kapcsolatos tevékenység hozta, 2600 ezer forintot. 1996-ra a meglévő 4300 tag mellé további 2400 belépése várható. Ez a FATE-nek 500 forint/fő bevételt jelent (1200 ezer forint).

Sajnos az egyesület magas rezszivel dolgozik, amelynek lényeges csökkentése nem érhető el, köszönhetően többek között a magas inflációnak is. A működés közvetlen költségei meghaladták az 5,5 millió forintot, az általános költségek a 3 milliót.

Visszatérően problematikus tétel a FAIPAR finanszírozása. 1995-ben I–IX. hónapban 1480 ezer forintba került a lap. Miután megállapodás született az utód, a Bútor- és Faipar kiadására, további 350 ezer forintra volt szükség, tehát összesen 1830 ezer forintba került a kiadás (1994-ben 1610 ezer forint kiadás mellett a veszteség 337 ezer forint volt). Az eredeti megállapodás szerint 1996-ban 500 ezer forinttal kell támogatni a lap megjelenését, de ez várhatóan nem lesz elegendő, már most felmerült a további támogatás szükségessége.

A FATE könyvelését a MTESZ végzi. Az Ellenőrző Bizottság tagjai esetenkénti szűrőpróbaszerű ellenőrzést tartanak és emellett igyekeznek tájékozódni az eseményekről, ennek alapján mon-

danak véleményt év közben is a gazdálkodással kapcsolatban.

Szükséges az egyes tevékenységeket szigorúan szétválasztani és megfelelően írásban szabályozni. Ez nincs következetesen megoldva a nyugdíjpenztár esetében, de a Bútor- és Faipar finanszírozásánál sem. Nem elegendő, hogy például a nyugdíjpenztár esetében bizonyos dolgok a pénztár alapszabályában rögzítve vannak. Ez nem helyettesíti a két önálló szervezet közötti megállapodást.

Néhány szó az 1996-os évről. Elkészült az ez évi költségvetés is. A tervezés a szokásos konzervatív módon történt, ami jó, mert érzékelhetővé teszi a gazdálkodás nehézségét és önmérsékletre sarkall. 4300 ezer forint bevétel lehetett tervezni, míg a kiadásokra ezt meghaladón 5345 ezer forintot. A várható hiány tehát több mint 2 millió forint. A bevételek között a jogi és egyéni tagdíjakból 1,2 millió, a nyugdíjpenztárból 1,2 millió, pályázatokból 0,8 millió, míg a LIGNO-NOVUMBól 0,6 millió forint várható. A legjelentősebb kiadási tételek, a bérék és azok közterhei elérik a 2,2 milliót, a MTESZ-szel kapcsolatos kiadások mint irodabérlés, a tagdíj és a könyvelési-pénzügyi szolgáltatás több mint 1,3 millió forintot tesznek ki.

A fenti számokból érzékelhető, hogy az azokban előforduló bizonytalanság, pl. pályázatok sikere, a befolyó tagdíjak, a költségek között a Bútor- és Faipar támogatása és még sok egyéb inkább a veszteség növekedése, mint csökkenése irányába hathat. A jelenlegi egyensúly kicsit ingatag. Az elnökség az év hátralévő részében mindent követően el a folyamat megváltoztatására.

A közgyűlés az elnök és az El-

lenőrző Bizottság beszámolóját elfogadta.

Határozat

Az egyesületi tagdíj 1996. július 1-jétől 1200 forint lappal együtt, lap nélkül 600 forint. A közgyűlés örökös tagga választotta *Gitai Antal*, *Hegyi János*, *Saly Imre* tagtársakat.

Alapszabály-módosítás

A módosítást *dr. Nagy Béla Géza* alelnök terjesztette elő. A régi alapszabály tartalmaz egy főtítkári funkciót, akinek feladata a FATE operatív szakmai munkájának irányítása, fizetett alkalmazott, megfelelő jogokkal és kötelességekkel. Ezt a munkakört az új vezetés nem töltötte be, nincs meg hozzá a pénzügyi fedezete. A fő-

titkár munkakörét azonban már eddig is fel kellett osztani, elsősorban az elnök és az ügyvezető titkár között. Ezt azonban az egyértelműség és felelősség szempontjából az alapszabályban is rögzíteni szükséges. A tervezett módosítást a küldöttek írásban előre megkapták. Az előterjesztett módosításon felül a küldöttek több pont kiegészítését kérték (a közgyűlési jegyzőkönyv részletesen tartalmazza).

Az alapszabály-módosítást – a felvetett kiegészítésekkel együtt – a közgyűlés elfogadta.

1. Frank László elnök, Dr. Alpár Tibor alelnök
2. A közgyűlés küldöttei
3. Dr. Nagy Béla Géza alelnök

A kiértelt műszaki megoldás minőséget és hatékonyságot hoz

RANC 230 AMW

- 3 vagy 4 CNC vezérlésű megmunkálótengely,
- Automatikus szerszámtároló- és felvető egység
- 1-3 fúró-/marótengely, 10 Kw, 1200-18000 f/p programozható
- X/Y tengely előtolósebessége 30 m/p, üresjáratban 42 m/p
- Árarányos teljesítmény

Érdeklődjön a
márkaképviselőnél:

Greenteam Kft.

9700 Szombathely,
Zanati út 26.
Tel.: 94/327-846,
fax: 94/327-850

MASCHINENFABRIK
Reichenbacher GmbH

A frankfurti Dr. Raabe GmbH 35 éve foglalkozik a szabad kapacitások kihasználását biztosító cégkapcsolatok megvalósításával és ezen területen piacvezető.

Szolgáltatásai többek között az alábbiakra terjednek ki:

- kapacitás kihasználás növelése a vevőkör kiszélesítésével
- jövőorientáltság kialakítása az állandóan rendelkezésre álló és fejlődő megrendelés állomány által
- gyorsabb és gazdaságosabb belépés a német piacra.

Tevékenységi területek:

- fémfeldolgozás
- műanyagfeldolgozás
- fafeldolgozás
- építőipar, belső építészet, épületgépezet
- elektrotechnika, elektronika
- software-gyártás

Bérmunka — beszállítói megrendelések — Licencszerződések —
Kooperáció — Forgalmazói partner — Joint — Ventures

Bővebb felvilágosítás:

Dr. Raabe GmbH

8000 Székesfehérvár, Sarló u. 10/B

VILI JÁNOS Magyarországi képviselő • Tel./fax: (22) 321-972

Balaton Bútorgyár Rt.

A BALATON BÚTORGYÁR RT.
meghirdeti eladásra a

SANDINGMASTER CSB 2-600

típusú felső elrendezésű és

CSO 2-600

típusú alsó elrendezésű kontakt

CSISZOLÓGÉPSORÁT,
összekötő asztallal együtt.

Érdeklődni: Puskás László

Telefon: (88) 425-866/25 6.00–14.00 óráig.

Kelet-Magyarországi Faiparos Napok Szolnokon

A második alkalommal megtartott eseménysorozat rendezője, a Szolnoki Bútoripari Kft. tartalmas programokkal várta a faiparos szakma és a Faipari Tudományos Egyesület munkája iránt elkötelezett vendégeit. Már a rendezvény programja is sokat ígérő volt, amelyben a rendezők aktuális szakmai előadásokat, üzemlátogatásokat, kellemes vendéglátást, jó hangulatot ígértek, de mindenképp csúcseményként a Faipari Tudományos Egyesület küldöttközgyűlését. A programnak részben a patinás Tisza Szálló, részben pedig a nemzetközi konferenciák tartására is felkészült Szolnoki Technika Háza adott otthont.

A Faipari Tudományos Egyesület Országos Elnöksége 25-én 10 órakor tartotta meg ülését a Tisza Szállóban.

féleségek minőségének emelését és a termékek választékának bővítését szolgálták. A közeljövő fejlesztési terveiről szólva dr. Kelemen Miklós elmondta, hogy a soft- és postforming lapok gyártásának bővítése napirenden van. A beruházási munka jelenleg a technológiai tervezés és a gépkiválasztás stádiumában van, ez előreláthatólag még ebben az évben megvalósul.

Győri Ferenc, a Bútor szövetség Főtitkára a Belföldi bútóripár helyzete, a bútóripár fejlesztési lehetőségei, illetve korlátai címmel tartott vitaindító előadást. Ismertette a hazai bútóripár privatizációjának főbb ismérveit, egyik legfajóbb pontként említve az elmaradt tőkeinjekciókat. Vázolta a kormányintézkedések – sajnos többnyire – negatív hatásait a bútorkereskedelem ala-

A második napon Jász-Nagykun Szolnok megye két faipari kisvállalatának és a kenderesi Horthy-kastély megtekintése szerepelt a programban. Amint Horváth György, a bánhalmai Fa- és Asztalosipari Kft. igazgatója elmondta, vállalkozásuk több mint negyed százada jelen van a hazai és külföldi bútóripácon. A Bánfa privatizált cég, 81 fő tulajdonát képezi. A hagyományos és modern építéstechnikai követelményeinek megfelelő termékeik ÉMI-minősítéssel rendelkeznek. Termékeik közül kiemelkednek a kazettás beltéri ajtók, illetve az újonnan kifejlesztett íves ablakcsalád. A faházakhoz való hajópallók és lambériák szintén keresettek. 1992. óta fa- és lemezáru-kereskedelessel is foglalkozik a kis létszámú, de nagy szakmaszeretettel dolgozó Kft.

Látogatás a Bánfa Kft. asztalos üzemében

Az eseménysorozatot 13.30-kor a vendégek üdvözlésével és a délutáni program ismertetésével Dr. Nagy Béla Géza vezérigazgató nyitotta meg. Nem szakmai előadás-ként Dr. Molnár Gézának, a Tiszatáj szakavatott ismerőjének előadása hangzott el Artéri gazdálkodás a Tisza völgyében címmel. A délután további előadásai a Technika Házában a bútóripár fejlesztése téma köré csoportosultak.

Dr. Kelemen Miklós a vásárosnaményi Interspan Faipari Kft. igazgatója a gazdasági egység beruházási és fejlesztési programjáról tartott értékes előadást, ami tartalmilag felölelte a gyár fejlődéstörténetét az 1970-es évektől napjainkig. Ismertette a gyárban végrehajtott beruházásokat, amelyek a volumen növelését, a forgácslapok és egyéb lap-

kulására. Olyan konkrét tényeket emelt ki, mint pl. a Bokros csomag, amelynek megjelenése után egy hónappal a DOMUS-nál a forgalom 25%-kal esett vissza. A prognózisok szerint csak '97-'98-ban várható olyan mértékű piac élénkülés, amire építve a bútógyárak komolyabb, saját erős beruházásokba kezdhetnek.

Az előadások után a Balaton Bútógyár Rt., a Garzon Bútógyár Rt. és a Falco-Sopron Kft. igazgatói mondták el véleményüket.

Késő délután került sor a Faipari Tudományos Egyesület küldöttközgyűlésére, amelyről külön cikkben tudósítjuk olvasóinkat.

Az előadások és a közgyűlés után az első nap kellemes vacsorával és baráti beszélgetéssel zárult a Tisza Szállóban.

A kisújszállási Kunfa Kft.-nél egy 60 fős, 90 millió forintos termelési értékű előállító gazdasági egység eredményeivel és mindennapos gondjaival ismerkedtünk meg. A sportszereket és óvodai, valamint kiegészítő bútórokat gyártó kft.-nek a beruházási piac visszaesése ellenére is sikerült talpon maradnia, sőt ez év első negyedében 25%-os exportrészesedést is a magukénak mondhatnak.

A két üzem meglátogatása közötti autóbusszos utazást a kenderesi Horthy kastélynál tett kórsétával tették kellemesebbé a rendezők.

A gazdag program befejeztével a késő délutáni órákban jó néhány információval gazdagabban, a faiparos szakma összetartásában megerősödve búcsúztak el a vendégek Szolnoktól és a Szolnoki Bútóipari Kft. dolgozóitól.

B.C.S.K.

Kőszegi születésnap

A Csiba Faipari Kft a közelmúltban komoly beruházással teljesen új telephelyet létesített Kőszegen a Rohonci úton. Ennek elkészülte egybeesett a kft. fennállásának 4. évfordulójával. Kedvező alkalomnak bizonyult, hogy mind a faiparos szakmának, mind Kőszeg város előljáróinak házi kiállítással összekapcsolva bemutatkozson.

A születésnap ünnepséget a kőszegi mazzorettek nyitották meg, akiktől tudjuk, hogy európai fesztiválsikereket értek el. Szemet és szívet gyönyörködtető műsrot adtak az új raktárak közötti frissen betonozott szabadterületen.

A vendégeket magyar és német nyelven a házigazda, Csiba Béla üdvözölte. Köszönését fejezte ki mindazoknak, akik segítettek, hogy a fennálló nehézségek ellenére ezt az új telephelyet ki tudta alakítani, így a város polgármesterének, az erdőgazdaságnak, akitől a területet vásárolta. A házigazda üdvözlő szavait követően szót kért Kőszeg város polgármesterére, aki a rendezvény jelentőségét a város szempontjából méltatta, miszerint ezzel a sikeres vállalkozással a város is gazdagabb lett. A Csiba Faipari Kft. Kőszegen az egyik legjobban működő középkategóriájú vállalkozás. A születésnap alkalmából a kiállítás idejére minden használt és új faipari és asztalosipari gépre 4% árengedményt adott a kft. A kiállított gépek közül működés közben mutattak be egy HOMAG CNC-t, egy BRANDT KD55 élfóliázót, és egy BRIKLIS cég által kifejlesztett brikettáló prést. A bemutató folyamán MDF lap került megmunkálásra. A jelenlevőknek lehetőségük volt ismeretséget kötni CNC géppel és annak működtetésével. Az élfóliázó alkalmas 3 mm vastag PVC-élfólia tökéletes megmunkálására. A brikettálóprést alkalmas faforgács fűrészpor és biomassa kötőanyag nélküli, környezetileg tiszta fűtőanyag előállítására. Ezzel a brikettpréssel a kis- és közepes faipari üzemek értéktelen hulladékként megmunkálásának csökkentését lehet elérni. A gyönyörű csarnok, a kiállított gépek láttán, amelyek választéka a kis egyéni vállalkozó és a nagyüzemi technológiát egyaránt kiszolgálóikig minden megtalálható, felvetődik a kérdés, hogyan lehet ilyen rövid idő alatt ezt elérni? Miután megnéztem a gépbemutatókat, a kiállított új és használt gépeket arra jutottam, hogy ezt a kérdést a feleségnek fogom feltenni, hiszen a sikerben neki is része van. Hogyan kezdődött? Hiszen nem törvényszerű, hogy egy okleveles erdőmérnök használt faipari gépek kereskedésével kezdjen el foglalkozni. Éva

asszony válaszából megtudtam, hogy valóban nem. A vállalkozás gondolata, a lehetőség megragadása arra az időszakra esik, amikor még a házaspár Börzsönyben egy kis faluban volt, ahol közös elhatározással vásároltak egy használt kombinált gyalut és kerestet-kiegészítésként Éva asszony vállalkozott parkettléc, hajópadló gyártására, egyéni megrendelésekre. A család, kisgyermek mellett örömmel vállalta a ráeső részt, amely az alapanyag-vásárlástól a kész termék eladásáig tartott. Ma is szeretettel emlékeznek vissza azokra az időkre. Az alapanyag-beszerezés során sok faipari szakembert ismertek meg, akikkel később is fenntartották a kapcsolatot, sok szakmai segítséget is kaptak tőlük. A cseperedő tehetséges gyermeküket abban a kis faluban taníttatni nem tudták, így a család döntés előtt állott, hová tovább. A választás Kőszegre esett, ahol a taníttatás is megoldódott.

A használt gépek révén az osztrák kapcsolat is egyre erősödtek. Jó indítása volt ennek a Ligno Novum kiállításokon való részvételük, ahol lehetőségük volt a kapcsolatot felvenni a hazai felhasználókkal és a külföldi partnerekkel. Aki a Ligno-Novum kiállítás és szakvásár állandó kiállítóit figyelte, annak feltűnhetett a Csiba Kft. egyenletes növekedése, ami a kiállítási terület nagyságából is lemérhető. Első alkalommal néhány prospektussal volt jelen, a tavalyi kiállításon a sátorban kiállítók közül az egyik legnagyobb kiállító volt. A nyereséget beruházásokba fek-

tették, így tudott kialakulni ez a telephely is. Az út idáig természetesen nem volt sima, sok nehézséggel kellett megküzdeniük, de az eredményt látva, megérté, így tartják.

Üzleti hálózatuk is nagyot bővült 1995 márciusától: a teljes HOMAG- és BRANDT-gépcsoport magyarországi képviselője az övék. A cseh, szlovák (ROJEK, TOS) gépgyártókat képviseli,

szelik, az igényeknek megfelelően kis-, közép-, felső kategóriákban. Ez volt a múlt és a jelen. Mit szeretnének a jövőben? Elsősorban a termékskálát tenni sokrétűvé, a használt gépek terén is; a forgalmazásban az eddig elért megbízhatóságukat megtartani; az eddig kialakult jó kapcsolatokat bővíteni.

A Csiba Kft. emblémája egy fakorona felülnézetben. Azt mondják, aki fát ültet, bízik a jövőben. Ez ebben az esetben, egy kicsit átvitt értelemben, igaz. Sokat tesznek a faiparos szakmáért, ezen belül a kis- és középvállalkozókért, az asztalosokért.

DR. SZOJÁK PÉTERNÉ

Vitaindító

Kell-e nekünk IFABO?

NEHÉZ ÉVENTE ÚJAT HOZNI

A hatodik budapesti IFABO megerősítette azon véleményünket, hogy nincs jelentősége Magyarországon évenként irodabútor-szakvásárt szervezni, illetve azon évenként megjelenni. A résztvevők számának csökkenése már a harmadik év után megkezdődött.

Okait az alábbiakban látom:

1. Sem a belföldi, sem a külföldi kiállítók (gyártók, kereskedők) egy része (nagy része) nem rendelkezett és rendelkezik jelenleg sem megfelelő magyarországi piaci ismeretekkel, ezért ténykedésük rövid távú. Gyors sikerekre épül. Az elmúlt évek alatt teljesen átalakult a kereskedelem és jelentősen változott a gyártók száma és teljesítménye. Az import megállíthatatlannak tűnik és változatlanul komoly nagyságrendet képvisel. A Bútorszövetség piacvédelemre tett erőfeszítései eredménytelenek maradtak. Igen eltérők a piac nagyságáról alkotott vélemények, mind a gyártóknál, mind a kereskedőknél. Kévszám irodabútor-gyártóról vannak megbízható adatok. Az értékesítési adatok nem összehasonlíthatók. Az ún. fekete gazdaság ebben a profilban is jelen van. A sok bizonytalanság ellenére információim alapján kijelenthetem, hogy Magyarországon az irodabútor-értékesítés 5 md Ft felett van.

2. Csillagászatian magasak a kiállítási költségek, és nincs visszatérő támogatás. Az irodabútor a számítástechnikával ellentétben nem lehet pár négyzetméteren kiállítani, továbbá a tárgyalásokhoz kulturált környezet szükséges. Az IFABO-n kezdettől fogva jelen vagyunk és évről évre – a költségek ellenére – mindig nagyobb területet igényeltünk. Ebben az évben – hasonlóan az előzőhöz – is 247 m²-en állítottunk ki.

3. Egy jól sikerült termékcsalád, kisebb korszerűsítésekkel 6–10 évig is piacképes lehet. A kiállítások elsősorban arra valók, hogy az újat és a korszerűt mutassuk be. Ebből kiindulva, ha minden évben újat akarunk a kereskedelemnek és a vásárlónak adni, akkor olyan vásárlókat hozunk létre, amelynek gyártása és forgalmazása a gyárnak komoly gondot okoz. Akkor még nem említettem a fejlesztésekhez szükséges időt, ami nemcsak a termék konstrukciójának és gyártási feltételeinek a kidolgozásához és biztosításához szükséges, hanem a fejlesztést megelőző piaci információk begyűjtéséhez is. Tartalmában és formájában újat mutató, pia-

ci igényeknek megfelelő termék egy év alatt nehezen fejleszhető ki.

4. A gyártók egy része megítélés szerint kimerítette tartalékait. Ez alatt a pénzügyi, szellemi és technológiai, műszaki tartalékokat értem. A megújuláshoz jelentős tökére lenne szükség. A fejlesztések pénzügyi feltételei ma nem biztosítottak.

5. A tökéreös gyártók és kereskedők ma már látványos mintatárakkal rendelkeznek, ahol jó lehetőség kínálkozik a termékek bemutatására és szakmai napok szervezésére.

6. Pár éve fokozatosan veszít jelentőségéből az az álláspont, miszerint, ha nem vagyunk ott valamely kiállításon, akkor más lesz helyettünk. Vállalkozásunk már '95-ben kihagyta a Bútor Szakvásárt is. Tudomásul vettük, hogy a konyhabútorok és hálószobák világához nem passzol az irodabútor, de látogatottságában messze felülmúlja az IFABO-t.

A kiállításon folytatott tárgyalások után egyértelművé vált, hogy az irodabútor seregszemlének követnie kell a kölni ÖRGATEC kiállítást, amit két évenként rendeznek. Ezzel az álláspontunkkal maximálisan egyetértett az a néhány külföldi kiállító is, amelyek még jelen voltak a kiállításon (Svoboda, Neudörfler, Faram).

BAKONYI GÁBOR
ügyvezető igazgató
Falco-Sopron Irodabútor Kft.

LEGALÁBB EGYMÁSNAK MONDJUNK IGAZAT!

Az 1996-os IFABO bútorszakvásár szemléelőjének legfőbb megállapításai az alábbiak lehetnek:

1. Az előző évek rohamos bővülése – mind a vásárlóterület nagyságát, mind a kiállítók számát illetően – az idén megállt, sőt megfordult. Jóval kevesebben és jóval kisebb területen állítottak ki a belföldi és külföldi gyártók, kereskedők (pontos számot nem tudok). Különösen szembetűnő volt a német gyártók távolmaradása.

2. Egy-két kivételtől eltekintve a vásárló nem hozott jelentős újdonságot.

A fenti két megállapítás véleményem szerint erősen összefügg, mint az a későbbiekben kiderül.

Mi lehet az oka a résztvevő kör csökkenésének, ezen belül a németek elmaradásának?

– Talán nem bíznák általában a magyar piacon. Nem hiszem, mert az irodabútorok iránti kereslet

semmivel sem rosszabb 1996-ban, mint előtte egy vagy akár két évvel; igaz, nem is jobb. Biztosan befolyással bír az egy év alatt több mint 40%-os forintleértékelés és a pótdadó hatása. Ennek ellentmond, hogy pl. a Svoboda évek óta képvisleteti magát a magyar IFABO-n nem kis kiállítóterületen. Igaz, teljesen exkluzív kategóriában, amiből belföldön hiány van.

– Az is lehet, hogy váltottak a németek. Más marketingmódszerek – lehet, hogy előnyösebbek – is léteznek egy piaci szegmens, vevő stb. megnyerésére, mint kiállításon való részvétel.

Általában a cégek távolmaradását más szempontok is befolyásolják. Ahogy 1991–95. között többségében lezajlott az állami vállalatok privatizálása, úgy napjainkban a piac – ezen belül az irodabútorpiac – újrafelosztása történik, amely harcban egy év alatt is többen elvéreztek, s helyükre nem kerültek újak. A másik nagyon fontos szempont: nálunk, magyaroknál jóval nagyobb hagyományokkal és nagyságrendekkel nagyobb irodabútorpiaccal rendelkező országok (Németország, Olaszország) már régen kitárlták, hogy kétévente rendeznek szakkiallítást (Orgatec-Köln; EIMU-Milánó), aminek okai a következők:

– egy év nem elegendő idő arra, hogy átűtő fejlesztési programot valósítson meg egy cég;

– az adott vásárra kifejlesztett és bemutatott új termék képtelen „megérni” a piacon, már jön helyette a „kierőszakolt”, sokszor sebtiben összetakolt új, amire aztán hasonló sors vár, mint elődjére;

– végül egy nem utolsó szempont: az IFABO-n való részvétel költségeit illetően elértük a világszínvonalat. A teremből, az installáció, az egyéb költségek több millió forintra rúgnak.

A Garzon Bútor Rt., ami vezető szerepet tölt be a belföldi piacon (1995. évi irodabútor forgalom 850 Mő Ft), nem engedheti meg magának, hogy egy ilyen szakvásáron ne vegyen részt, még akkor sem, ha – a fentiek szerint – messze nem áll arányban a befektetett energia a megtérüléssel.

Eppen ezért javasolom az irodabútor-szakma képviselőinek, vegyék fontolóra az általam leírtakat, hiszen feltételezem, hogy más cégek vezetőiben is hasonló gondolatok megérlelődhetnek. Ezt követően tegyünk közös lépéseket arra vonatkozóan, hogy az IFABO irodabútor-kiállítási szekcióra mostantól kezdve kétévénként, legközelebb 1998-ban kerüljön sor. Biztos vagyok benne, hogy ez a lépés

nem öncélú, és nemcsak a gyártóknak-forgalmazóknak, hanem a vevőknek is érdeke. (Megjegyzés: természetesen nem a teljes IFABO páratlan években való megszüntetésére teszek javaslatot, hiszen a számítástechnikai piac fejlődése rendkívül gyors, ezért itt az évenkénti megjelenés feltétlenül fontosnak látszik.)

Még egy téma, ami nem kötődik feltétlenül az IFABO-hoz, de mégis említésre érdemes. Nekünk, a belföldi irodabútorpiacon tevékenykedőknek illene és szükséges lenne ismernünk a teljes belföldi éves forgalmat.

Egyáltalán a fogalmat is meg kell határozni, mi az, hogy irodabútor? Minden olyan bútor, ami irodába kerül, a mobil asztaloktól, székektől, szekrényektől az egyedi bútorokig, beépített szekrényekig stb. Nem biztos, hogy pl. minden székgyártónak, illetve forgalmazónak pontos statisztikája van az egyes piaci csoportokra való részesedéséről, úgy, mint pl. iroda, egészségügy, oktatás, szálloda, vendéglátás stb. Egészen pontos adatokat talán nem is kellene megcélozni, de $\pm 10\%$ -on belüli hibahatárt el kellene érni. Ma azonban a gyártók-forgalmazók egy részénél az abszolút „befelé fordulás” a jellemző, ami lehetetlené teszi a pontos információáramlást.

Jelenleg a gyártók egy részével (Falco-Sopronnal, Debreceni Bútoripari Rt.-vel, Mezőkövesddel stb.) megkíséreljük összerakni az éves forgalmat, amit 1995-ben kb. 4,5–5 Mrd Ft-ra becsültünk. Ennek 50–50%-a származik a hazai gyártóktól, illetve importból. Jó lenne ezen az arányon javítani (gondolkodás mód megváltoztatása!).

A baj az, hogy ez a becsülés – teljes körű információk hiányában – nagyon elnagyolt, így akár több milliárd forint lehet a tévedés. Jó lenne, ha a kölcsönös érdekeknek megfelelően a cégek nyitottabbá válnának, és negyedévenkénti forgalmi adatokat szolgáltatnának pl. a Bútorszövetség részére (jóllehet, ez nem az ő feladata, de talán, mint szövetség legközelebb van a tagokhoz, gyártókhöz, forgalmazókhöz); amúgy is készítenék mintavételek statisztikát összbútorforgalom szintjén.

NAGY ALAJOS
vezető igazgató
Garzon Rt.

Várjuk a további hozzászólásokat az IFABO megmegrendezésével a hazai irodabútor-gyártással kapcsolatosan A szerk.

Belsőépítészeti és Lakberendezési Vásár Bécsben

A kölni vásár mellett a régió másik nagy bútoriparhoz kapcsolódó szakvására a bécsi Belsőépítészeti és Lakberendezési Vásár. Bár ez az esemény nem olyan horderejű és nagyságrendű, mint a kölni, mégis érdemes látogatni, főleg azoknak, akik idő vagy pénz hiányában nem tudnak kijutni Kölnbe.

A márciusban a bécsi Praterben megrendezett kiállításon 25 pavilonban láthatunk szebbnél-szebb bútorokat, ajtókat, ablakokat és egyéb épületesztalos-ipari termékeket, illetve lakásfelszerelési tárgyakat, berendezéseket (pl. kandallókat, szaunákat, lámpákat stb.). Idén is láthatunk antik bútorokat a 17-es pavilonban, amelyek közül említésre méltók a századközepi amerikai ülőgarnitúrák, illetve az avantgarde bútorok a 10-es pavilonban, elsősorban a pavilon közepén álló Wiener Gruppe standjain. Újdonság volt a faipari gép, amelyet több kiállítónál is láthatunk. Az EMCO standján például, amely a 16-os pavilonban volt, az egyszerűbb barkács szintű gépektől a profi bútoripari berendezésekig igen széles volt a paletta.

A vásár az alábbi csoportosítás alapján mutatható be:

Konyhabútorok, fürdőszobák
Lakószobabútorok, hálók, étkezők

Kárpitos garnitúrák
Irodai és gyermekbútorok
Ajtók, ablakok és egyéb épületesztalos-ipari termékek
Egyéb lakásfelszerelési és berendezési tárgyak

Konyhabútorok, fürdőszobák

Ezen a téren idén is szép megoldásokat láthattunk a térkihasználás maximalizálása és a különböző technikai berendezések elhelyezése tekintetében. Előtérbe került az üveg és a fém felhasználása, főképp az ajtók és a függesztett tárolók esetében. Meghatározó volt a tömörfa front, amely általában fenyő, cseresznye, bükk, juhar, ritkábban tölgy. Divatosak a kisebb tömörfa fiókok, amelyeknek frontján látszódnak a fogazások. Tárolók tekintetében kiszorultak a hagyományos fa polcok és fiókok, helyüket átvették a kihúzható fém fiókok, fém polcok, tárolók (kivéve persze a bio-konyha programokat). Már a konyhában is divatosak a harmonika rendszerű tolóajtók. Ezekre láthatunk példákat az 4. ábrán.

A fürdőszobák bútorzata mintha követné a konyha trend-

jeit. Az előbb elmondottak vonatkozhatnának akár a fürdőkre is. Ezt mutatja a 3. ábra. Újdonság volt a WC-csésze mellé épített tárolószekrényke, amelybe a WC-papír mellett az illatosítót, a WC-kefét, sőt beépített rádió-magnót is elhelyeztek.

Lakószobabútorok, hálók, étkezők

A nappali szobák bútorzata igen változatos képet mutatott a vásáron. A szerényebb cseresznye, juhar borítású frontok mellett, találkozhattunk – bár sokkal ritkábban – magasfényű felületborítással is. A túlnyomó többség azonban a fa frontot helyezte előtérbe, amelyet matt bordó, zöld vagy kék betétekkel párosítottak. Divatosak az íves formák, amelyekre szép példákat láthatunk a tárolószekrényeknél, illetve a nappali bútorok alsó szekrényeinek. A háló-

szobákban egyre inkább hódít a tükrös tolóajtó, ami lehet normál tolóajtó, de nem ritka a harmonika ajtó sem. A tükrös ajtók fölé természetesen parkány kerül, amibe a beépített halogénlámpákat helyezik. Nagyon ötletes megoldást láttunk a sarkok kihasználására is: a konyhabútorokban már jól bevált karusszeles megoldású ruhaasztó került. Az íves sarokszekrény ajtaját függőleges osztású redőnyös kivittel oldották meg. Az étkező legtöbbször nem válik külön, hanem a nappali részeként jelenik meg, valamilyen sarokgarnitúra formájában. (1. ábra)

Kárpitos garnitúrák

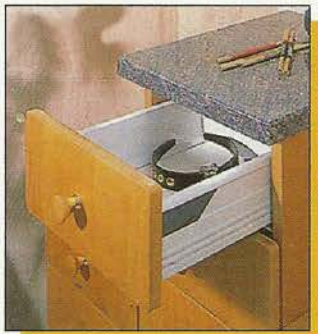
A kárpitos bútorok területén elsősorban az ágyakról essék szó, ugyanis nem mehetünk el szó nélkül az új megoldások mellett. Nagyon sok vízagy-rendszert láthatunk. Ennek talán az lehet a magyarázata, hogy a fejlesztők egyre jobb megoldásokat dolgoztak ki a hullámszás meggátolására, ami a vízagyak egyik legnagyobb problémája. Szép újdonság volt a Dunloflex által kiállított „kaucsuktányéros” tartószerkezet, amelynek lényege, hogy a matrac alá nem csupán farugók kerülnek, hanem azokra rögzítenek soronként 6–7 db flexibilis kaucsuktányért, amely segít a megfelelő rugalmasság, mozgásszabadság kialakításában, és lehetővé teszi a matrac szellőzését alsó irányban is.

1

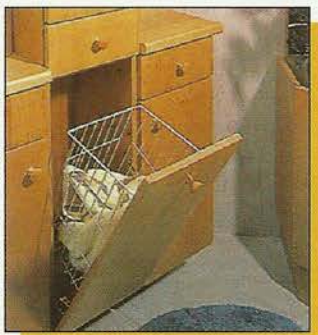

2

Ajtók, ablakok és egyéb épületasztalos-ipari termékek

A kiállítók egyre inkább a különböző ajtó-, de főleg ablakszerkezetek metszeteinek bemutatásával igyekeztek oda-csábítani a látogatókat. Cél a szerkezetek kiváló tulajdonságainak bemutatása – talán mondhatjuk így is –, hangsúlyozása volt. Ezek a tulajdonságok – természetesen az óriási színválaszték mellett – a víz-zárás, az állíthatóság, a tisztíthatóság stb. A gyártók és a szerelvény-forgalmazók jó együttműködésére utal a gazdag kilincs- és zárválaszték. Nagyon divatos lett a külső bejárati ajtók fölé, illetve elé szerelhető előtető, amelyet szintén óriási szín- és formaválasztékban kínáltak.

Egyéb lakásfelszerelési és -berendezési tárgyak

Fontos tendencia volt ezen a területen a szaunák arányának növekedése az elmúlt évekhez képest. A szaunák nemcsak arányukban, hanem formájukban, felszereltségükben is változtak. Az egészen kicsi, egykét személyes szaunától a nagy, többszemélyes szaunáig széles volt a választék. Felszereltségükben pedig az egészen komoly klímatechnikai berendezések alkalmazása volt jellemző. Azt is meg kell említeni, hogy a korszerűbb hőszigetelő anyagok alkalmazásával már sokkal komolyabb hőszigetelési rendszerekkel szerelik ezeket a szaunákat.

Fontos még kiemelni a lakberendezési tárgyak közül a kandallókat. Majdnem egy egész pavilont elfoglaltak a kandallók, amelyek igen fontos

3

Irodai- és gyermekbútorok

Az iroda lehet külön munkahely, de lehet – és ma napok egyre elterjedtebben találkozhatunk vele – az otthon egy része is. Ez utóbbi esetben többnyire külön helyiségre gondolhatunk, de találkoztunk olyan kiállítóval, aki a nappaliba, sőt a hálószobába álmódta bele otthoni kis irodasarkát.

A gyermekbútorok és gyermekjátékok között sokszor nehéz meghúzni a határt. A Stokke új bútorai közé számíthatjuk a Hippo-t, amelyet két éven felüli kisgyermek számára ajánlanak. Ez az első olyan terméke a Stokkenak, amely elsősorban nem bútor, hanem játék. A filozófiájuk nem változott: *biztosítani az embereknek – felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt –, hogy testüket és gondolataikat mozgásban tartásuk.* Ez a kedves játék is a *fantázia és vidámság bútor* (2. ábra).

4

szerepet játszanak a német tájegységeken a lakberendezésben. Úgy is mondhatnánk, hogy szinte kultusszá vált ez náluk, aminek azonban nemcsak esztétikai szerepe van, hanem a fahulladék felhasználása szempontjából igen fontos szerepet tölt be.

Mindezekon felül nagyon sok szép dolgot láthattunk még, hosszan lehetne beszélni pl. a lámpákról vagy a lakástextíliákról, de úgy gondolom, hogy ez a kis ízelítő is elegendő volt arra, hogy kedvet csináljon mindazoknak, akik érdeklődnek e területek iránt ahhoz, hogy jövőre ki-menjenek megnézni ezt a színvonalas és egyre bővülő kínálatú kiállítást.

JÁKI PÉTER
okl. faipari mérnök

Ülőalkalmatosság vagy szobor?

„Dáma” bőrfotel
„Anyuci” bőrfotel
Tervező: Dienes Attila
szobrászművész,
Magyarpolány
Gyártó: Kanizsa Trend Kft.,
Nagykanizsa

A stílusáramlatok jönnek és mennek, néha időben és stílusban átmenetek és átfelek keletkeznek, amint ahogy erről a képzőművészet és a tárgykultúra kiállításai és vásárai tanuskodnak. Hogy a nagy művészet és a tárgykultúra között számos közlekedőedényként működő kapcsolat van, az manapság bizonyosság.

Az odafigyelők számára nem titok, hogy ez a kapcsolat a XX. század végére a formatervezés nagykorúsodásával, a tárgykultúra javára változik. Tehetséges és jó szemű szobrászok „kiruccanása” a tárgytervezés területére nem mai jelenség. Korai példaként gondoljunk csak Mátyás királyunk szobrász asztalosaira, de említhetem Leonardo da Vinci „designeri” munkásságát is.

Ha az alkotó jó érzékű, akkor a „kiruccanás” új és értékes eredményekhez vezethet, mint esetünk is szemlélteti. Hiszen így a hosszabb távon, következetesen épített, tehát összefüggő, egyéni formavilág az alkotás kiindulási pontja.

Dienes Attila karakteres, antropomorf formavilágát sikeresen tudta igazítani a használati tárgyak funkcionális követelményeihez. Szemrevételezés és kipróbálás után nehéz eldönteni, hogy tárgyai szoborként vagy ülőeszközként minőségesebbek. Egy azonban

biztos: ezek a „kételtű formák” mindenképpen műnek nyilváníthatóak.

Az alkotó érdeme mérnöki szemszögből is figyelmet érdemlő, hiszen nemcsak „megálmodója” volt teremtményeinek, hanem a prototípusokat is saját kezűleg kivitelezte. Így sikerült maradéktalanul érvényesítenie a szobrász szempontjainak igényességét a részletek megformálásánál. Ami pedig a képek ígerte komfortot illeti, azt e sorok „sokat tapasztalt hátú” írójának volt alkalma megpróbálni. A bútor kényelmessége kiváló.

Természetesen a gyártó megkapta az összes habés kárpitanyag szabásmintáját, a kifejlesztett fémváz modelljét és az alkotó művezetésével volt alkalma elkészítenie a gyári ellenmintákat. Az eredmény: gyártható, tehát szerződés-kötésre érdemes termék. A termék prototípusainak bemutatása most folyik az anyagcég központjában, Németországban.

Mindez nem egészen egy fél év munkája, ami a négy gyártáskész (mert a modellek száma ennyi) prototípust számításba véve a hazai viszonyok között, szokatlanul gyors gyártmányfejlesztési folyamatra utal.

Nem lenne igazságos a méltatás, ha nem említénénk azt a nagyvonalú bizalmat a Kanizsa Trend Kft., és ügyvezető igazgatója, Wilhelm Gábor részéről, amivel rendelkezésre bocsátotta az alkotáshoz szükséges értékes anyagokat, valamint a szobrász alkotótársának, feleségének, Kinga asszonynak érde-

meit a bőrkárpitok szabásmintáinak kidolgozásában, megvarrásában és annak gyári betanításában.

Cikkírás közben kaptam a jó hírt: a szerző és a gyártó megkötötték a szerződést, tehát a fotelek nemcsak a hónap, hanem valóban a „hónap” bútorai is lesznek.

VÁSÁRHELYI JÁNOS

A marketing stratégiát meg kell tervezni, s fel kell építeni, ez időigényes. Az építkezés mindig alulról felfelé történik, fentről irányítva. Nálunk főntről lefele oldottuk meg, s házon belül. Nálunk van marketing igazgató, reklám főnök, management, marketing asszisztens. Végére is, szinte mindegyik vezető elvégezte a tanfolyamot, tehát értenek hozzá. Meg egyébként is iskolában tanulták. (Legfeljebb akkor másként hívták, nem marketingnek.) Mit csinál a marketinges nálunk? Semmi különös: vagy piacot elemez, vagy reklámot szervez, vagy megtervezi a vállalati stratégiát. Menjünk ezen végig vállalati szinten. A cégvezető megtervezi a vállalat stratégiáját, az áruforgalmi vezető piacot kutat (áruforgalmista), a statisztikai osztály elemez, a reklámos, aki egyben a dekorációt intézi, reklámot szervez, marketing mixet. Ha megnézzük, akár másodálásban is meg lehet csinálni. S ki az, aki összefogja mindezt? Hát a főnök. A marketing szakember pedig szorgalmasan írja a tanulmányokat. Ez nagyon jó, mert összevetjük azzal, amit csinálunk, s rájövünk arra, hogy akár mi is írhatuk volna a tanulmányt. (Én akár úrhajós is lehetnék, képzeletben többször jártam a Holdon, de gyakorlatban gondolom, hogy egy kis problémát jelentene a tériszonyom). De hogy érzékeltessem, mire gondolok, leírok egy történetet, mely az én képzeletem szüleménye, ha valaki mégis hasonlóságot fedezne fel, azt tudja be az én túlzott fantáziámnak:

Amikor átalakultunk rt-vé, rá egy évre már szemmel látható változásokat lehetett észrevenni. Az eddigi elnök lett a vezérigazgató, ezért ma úgy szólják, hogy elnök-vezérigazgató úr. A volt helyettesei mióta visszajöttek a tanfolyamról, azóta nagyon jókat mondhatnak, mert a Manyi a titkárnő, aki most már személyi titkárnő (szerintem eddig is személyes titkárnő volt), azt mondja, hogy tanácsadók lettek. Géza a személyzetis, ő ment el a marketing manage-

Mondom a magamét

Marketing magyarosan

ment tanfolyamra, mert hogy eddig is ezt csinálta, az igaz hogy a párt megbízásából, dehát majd most más aspektusból kell elemeznie. Géza amint visszajött a tanfolyamról, felvett maga mellé egy asszisztens nőt elemezni. Szóval most már a nyugaitak is elcsodálóztak, hogy micsoda fejlődésen mentünk keresztül. Olyan látványos modernizálás történt, hogy az ember csak csodálkozik. Van áruforgalmi osztályunk, van kereskedelmi igazgatónk, van hat ügyvezetőnk, van nyolc marketing managementünk, van tizenhat marketing asszisztensünk, van külön piaci szegmens vizsgáló osztályunk, s mellette dolgozik az elemző osztály. No és a gazdasági osztály, ahol van a gazdasági igazgató neki van három könyvelője, négy adótanácsadója, kettő árszakértője, s egy hitekönyvvizsgálója. Ő nagyon kemény volt a váltásnál, az összes fölösleges embert kirakta, azt mondta, hogy spórolni kell, nem lehet egy gazdasági osztálynak eltartania két titkárnőt, s külön takarítónőt. Most egy titkárnő van, aki szabadidejében takarít is. Kérem, azt hiszem önök is látják ezt a radikális változást. Minden spórolunk. Az igazgató kapott egy új Mercedest, mert a Volga sokat evett. De azt mondták, hogy az igazgató meg kell hogy vegye három év múlva, mert a cégnek három évente kell cserélni a kocsit, a fogyasztás miatt. Az igazgató meg vállalta a cég érdekében. Rendes ember. Spórolunk minden szinten. Megszüntettük az üzemi étkezdét. Az igazgatók azt mondták, hogy minek fenntartani, ha úgyse járnak oda enni, s a munkások pedig úgyis otthonról hoznak enni. Ezért inkább a szomszédban lévő étterembe mennek enni, s hogy spóroljanak egymást hívják meg, mindig a másik osztály repi terhére. Itt nálunk mindenki komolyan veszi a dolgát. Nálunk a munkásokról is igazán gondoskodnak. Minden munkás a fizetését egy alapítványba fizeti, ezért nem kell adóznia, s az alapít-

ványi tagok (akik egyben a mi igazgatóink, elvállalták ezt is a rengeteg munkájuk s felelősségük mellett) megígérték nekik, hogy ezért a gyermekeik tanulását fizetik az általános iskola befejezéséig, a többieknek pedig kirándulásokat szervez az alapítvány. A munkások ételmezését pedig a szeretetszolgálat felvállalta, hogy éhen ne haljanak miután egy fillérjük sincs. Ezek után nálunk hogy miért nincs sosem sztrájk, azt hiszem érthető. Csak akkor szólnak fizetésemelésért, mikor az igazgatók kérdezik tőlük. De egyébként is amikor lehet, mindig kapnak fizetésemelést. A gyár volt színházterembe költözött az összes munkás, mert nem tudták fizetni a lakások rezsijét. Ezért az igazgatók az elnök-vezérigazgatónál kijárták, hogy a munkásoknak ne kelljen semmit se fizetniük a színházteremért, viszont ennek fejében kiadták a munkások lakásait egy utazási irodának, hogy így is spóroljanak. A színházterem meg jó világos, s meleg is. Egyébként is mindig az volt a baj, hogy kihasználatlan a színházterem. Hát most mozdulni sem lehet benne. De most már igazán egy NAGY CSALÁD VAGYUNK! Nagyon jó a hangulat a gyárban, mert teljesen összeszokott brigádok dolgoznak, állandóan együtt vannak, úgy megszerették egymást. Sőt a munkaidő betartása sem probléma, mert alig lehet az embereket a munka végeztével hazaküldeni. Az irodaházban már távolról sem ilyen rózsás a helyzet. Miután felemelték a villanyszámlát, no meg a gázt is, ezért csökkentették a munkaidőt, hogy kevesebbet kelljen ekkora helységet fűteni. Most minden felelős beosztású vezetőnek a lakásából egy szobát bérel a cég, mert négy órát a munkahelyén dolgozik, s néhány órát otthon. Mondták is az igazgatók, hogy ezt csak velük lehet megcsinálni, ilyen megszállottakkal, egy rohanás az életük, egy perc nyugtuk nincsen, s most már az otthonuk is egy munkahelyé változott. Ezért vettek minden

felelős beosztású embernek egy autót, hogy időre oda tudjon érni, ahová kell. De itt is megszorították őket. A kontinenst nem hagyhatják el a kocsival, másszóval nem használhatja a kocsit arra, amire akarja. Ez az elnök-vezérigazgató nagyon kemény ember. Mindenáron spórolni akar. A portásokat kirakta, s csak egyet tartott meg, aki eteti az éjszakai portást, mert az egy japánpincsi, ugyanis az előtte lévő farkaskutya sokat evett. Az igazgatók morognak is, hogy egy felelős beosztású embert nem lehet így leterhelni. De Géza, a marketinges azt mondta, hogy nagyon jó úton haladunk a tőke irányában. Azt mondja, hogy az új marketingasszisztens nőjével egész éjjel elemezték a helyzetet, az igényeket, s a szegmenseket, s a siker nem marad el. De hogy a siker biztos legyen, ezért minden vezető beosztású embert ki kell küldeni Amerikába tanulmányútra, hogy ne csak olvassák, hanem lássák is a marketinget. Az igazgatók felháborodásának ellenére ismét szigorú volt az elnök-vezérigazgató, azt mondta hogy ez kötelező, s minden kiutazó igazgató egy angolul kítőően beszélő hosstest köteles magával vinni. A családtól elszakítva távol a hazától, ezt így nem lehet tovább csinálni, mondták az igazgatók, s hogy az ellenállásukat jelezzék, aznap nem vették fel a tiszteletdíjukat az alapítványból. De azt hiszem, az eddigi elbeszélésemből is látni azt a fantasztikus fejlődést, amin a fenti gyár keresztülment. Ma már a gyárnak olyan jól megy, hogy semmit sem gyárt, mert Géza a marketinges azt mondta, hogy a konkurenciát csak úgy tudjuk tönkretenni, ha sokkal olcsóbbak vagyunk, mint ők. Na most ennél olcsóbban nem lehet adni, mert nekünk nincs mit adni. Azóta Géza megkapta a szövetségtől a marketing-szakemberi titlust, s nagy szaktekintélynek örvend idehaza.

SZABÓ LÁSZLÓ

Környezetvédelem és a faanyagok újrahasznosítása*

Napjainkban a víz, a levegő és a (termő) föld természetes, vagy legalábbis tiszta állapotban egyre értékesebbé válik. A falemezgyártásban a levegő és a víz tisztaságának megőrzése a feladat, ahol a környezetvédelem ökológiai és ökonomiai kérdésként egyaránt megközelíthető.

A környezet terhelése a falemezgyártása, feldolgozása, a faanyagok újrahasznosítása, a hulladékok esetleges megsemmisítése, a hőenergia saját termelése esetén egyaránt felvetődik. A környezet védelme jelentheti általában a légszennyeződésként, az ehhez kapcsolódó savas esők, az üvegházhatás és a kapcsolódó széndioxid kibocsátás, az oxigénellátás csökkentését. Ily módon a környezetvédelem kérdéskörét a falemezgyártás megközelíthetjük a lemezgyártási alapanyagok, a feldolgozási folyamatok, valamint az energiatermelés, a hulladékok eltávolítása, a faanyagok újrahasznosítása oldaláról egyaránt. A kitermelt faanyagok szállítása, tárolása és használata során bekövetkező károsodásokkal a faanyagvédelem, míg az élőfa-állományok pusztulásának, károsodásának megelőzésével az erdővédelem foglalkozik. Ez utóbbi kérdések viszont átvezetnek a térségi légszennyeződésként, a térségi környezetvédelem problémáinak. Mindezek miatt a környezetvédelem kérdéskörét csak érintőlegesen tárgyaljuk.

VESZÉLYES POROK ÉS VEGYÜLETEK

A fafeldolgozásra általában a légszennyező technológiák jellemzők, ahol is a forgácsosításnál szerves porok, illetve a ragasztás, felületkezelés során gázállapotú szerves vegyületek jutnak ki környezetünkbe.

A környezetvédelem költségei a falemezgyártási üzemek korszerűsítésekor, főleg pedig új üzemek telepítésekor jelentősek, elsősorban a forgács- és farostlemezgyártásban, ahol nagyságrendjük a papírparéval azonos sávban van, adott esetben elérhetik a beruházási költségek 20-25%-át. A farostlemez nedves eljárással történő előállításakor külön kérdés a vízfelhasználás, a víztisztítás: egy tonna ilyen farostlemezhez 10-15 m³ vízre van szükség, bár léteznek már 1,3-3 t/m³ fajlagos felhasználású vízviaszforogatók is, nem is beszélve a száraz gyártási eljárásról.

A falemezgyártásban a következő főbb környezetvédelmi problémákkal kell megküzdeni:

- az emissziókkal a gyártás során, ezen belül is elsősorban a formaldehid emissziójával, amely a már beépített termékekben is lényeges lehet,

- a gyártás során keletkező fapороk hatásával,

- a hulladékokkal általában másodlagos nyersanyagként történő felhasználásukkal, valamint

- a gyártási hulladékok el-tűzésével.

A formaldehid-emisszió elsősorban a gyártás során a termékbe bevitt karbamid alapú ragasztó és felületkezelő anyagoknál jelent veszélyforrást az emberi környezetre. A fapороk közül általában a tölgy, bükk egészségkárosító, esetleg rákkeltő hatása merült fel. A gáze-missziók a szárítási folyamatokban, valamint a ragasztóval bekevert furnérok, forgácsok és rostanyagok hőpréselésénél lehetnek veszélyesek, amikor is szén-monoxid, nitrogén- és kén-oxidok, savak, aldehidok, valamint fenolok juthatnak ki a munkahelyi és a külső környezetbe.

A forgácslemezgyártásában ma még térségünkben szinte kizárólag karbamid - formaldehid alapú kötőanyagot használnak. Ezen műgyanták felhasználása során meg kell különböztetni:

- a szabad formaldehid tartalmat,

- a lehasadó formaldehid tartalmat,

- s az utólagosan felszabaduló formaldehidet.

Ez utóbbi nemcsak a termékek gyártása, hanem későbbi beépítése során is légszennyeződésként jelent. Az emberi környezetet károsító formaldehid kiküszöbölése a kötőanyagösszetételnek módosításával, típusának megváltoztatásával lehetséges. A számításba jöhető változatok a következők: a formaldehid szegény, pl. fenol-formaldehid, valamint a formaldehid mentes, pl. a diizocianát kötőanyagú lemezgyártás, ill. szerves kötőanyagok, valamint a gipsz, a portlandcement, avagy a magnezitcement alkalmazása. Mindegyik említett kötőanyag használata azonban további kérdéseket vet fel.

A fapороk közül Angliában a bükk és a tölgy porának belélegzése, pontosabban az ezzel való emberi fertőzöttség és az orr-rák között mutattak ki összefüggést a 60-as évek közepén. Németországban a 80-as években ugyanezen faanyagok porát már az emberi daganatos megbetegedések előidézőjeként jelölték meg. Erre vonatkozóan több hipotézist is felállítottak, ezek egyértelmű igazolása azonban még nem történt meg.

A fahulladékok tüzelésénél a természetes állapotú faanyag az összes energiahordozók közül a legkevésbé szennyezi környezetünket.

Egészen másképpen viselkedik azonban a különbö-

ző vegyszerekkel (ragasztó-, felületkezelő anyagok) kezelt fahulladék, amelynek elégetése külön problémát jelent.

ÚJRAHASZNOSÍTÁS

Németországban, Hollandiában felvásárolják és feldolgozzák a használt fa-rakodólapokat, a bontott épületeket, a használt bútort. Az újrarendelés előtt a faanyagot meg kell szabadítani a fém-, a műanyag és az ásványi szennyeződésektől. Várható, hogy az egyszerűen már felhasznált faanyagok újrahasznosítására a jövőben hazánkban is sor kerül, nézük emiatt meg részletesebben ezt a kérdést.

Mi lesz a sorsa tehát annak a faanyagnak, amit a jövőben lecserélünk vagy újabbra váltunk fel? Mi lesz a bontott épületekkel, a vezetékoszloppal, a kiselejtett bútorttal? Tudomásul kell venni, hogy a használt fa csemagolóanyagot a gyártóknak várhatóan vissza kell vennie, mint ahogy ez rakodólapoknál Németországban már meg is valósult. Az is ismert, hogy a fa építmények egy részét valamikor majd le kell bontani, s a vasúti talpakat is ki kell cserélni.

Figyelemre méltó, hogy Németország papírgyártásában a hulladékpapír alkotja a felhasznált alapanyag 60%-át. A használt fa-rakodólapok, a bontott épületek, a használt bútort fő hasznosítója a forgács- és a farostlemezgyártás. Történetek kezdeményezések a hulladékpapírnak a farostlemezgyártásban történő felhasználására is. Az újrarendelés előtt viszont a faanyagot mindenképpen

* Készült a Faanyagvédelmi Konferencián (Mátrafüred, 1996. április 20.) elhangzott előadás alapján.

meg kell szabadítani a fém-, a műanyag- és az ásványi szennyeződésektől.

A fát a természetben megújuló, egyedüli megújítható erőforrásnak is nevezük. Ennek ellenére kézenfekvő, hogy nemcsak az erdőből kikerülő, hanem az egyszer már felhasznált faanyagot is újból hasznosítsuk. Kérdés, hogy hogyan: először is el kell választani az egészséges faanyagot a fertőzöttől, a károsodottól. A második lépés: megszabadítani az idegen anyagoktól a fémektől, vegyi anyagoktól, műanyagoktól. Hogy mindez hol és hogyan történjék, ennek ki-munkálása a következő időszak feladatát képezi.

A faanyagok újrahasznosítására általában a következő lehetőségek kínálkoznak:

1. Új termékek előállítása: az egészséges, régi ablak anyagából új is készíthető, bár ez az eljárás ma még nem jellemző,

2. A felaprított faanyagból forgácslemez és farostlemez készíthető,

3. Az energetikai hasznosítás, az eltüzelés, s számításba jöhet még

4. A biológiai hasznosítás, a komposztálás.

Melyek a legfontosabb termékcsoportok az újrahasznosítás oldaláról nézve. Ezek egyféle csoportosításban a következők:

– vezeték oszlopok,

– bányafa,

– vasúti talpak,

– kültéri építmények

faanyaga,

– épületfa,

– kerti- és lakásbútorok

Könnyen belátható, hogy a forgács- és farostlemezgyártás forgácsképzésénél nem lehet a faanyagban fém, különösen vas, mert rongálja az aprítógép késeit, s zavart okozhat a lemezek gyártásában, sőt továbbfeldolgozásuk során is. Ha azt vesszük, hogy – Németország példáján – ezen lemezek alapanyagában a bontott faanyag aránya a 10%-ot is elérheti, akkor a mai hazai gyártási volumenek mellett ez mintegy 60 000 m³-t jelent, ami három hazai falemezgyárnál még a 30–50 km-es szállítási távolságot

számolva sem elhanyagolandó mennyiség.

ENERGETIKAI HASZNOSÍTÁS ÉS A FAVÉDŐSZEREK

Nézzük most meg, hogy mi a helyzet az egyes vegyi anyagokkal a legegyszerűbbnek tűnő eltüzeléskor? Általában azt mondhatjuk, hogy az ember és környezete számára igencsak mérgező anyagok szabadulhatnak fel, különösen a tökéletlen égés következtében. Erre azt is lehet mondani, hogy alkalmazunk kétfokozatú égetést, kazánokat, szűrőket. Lehet, csak mindennek ára van. Az egyszer már felhasznált faanyagok energetikai hasznosítása abban az esetben okoz problémát, ha az ragasztót, lakkot vagy más vegyi anyagot tartalmaz. Ez utóbbiakon belül is kritikus a favédőszerkeleté.

A falemezgyártásban, a faanyagok bútor- és épületasztalosipari feldolgozása során többségében aminoplasztok kerülnek be a faanyagba. Az ilyen faanyag elégetésekor 2-5-ször több nitrogén kerül a levegőbe, mint a természetes állapotú faanyagnál. A fenolgyantánál még rosszabb a helyzet: a fokozottabb széndioxid keletkezés következtében csökken az égés hatásfoka. Meglepőnek hangzik, de megállapították, hogy az utóbb említett vegyi anyagokkal kezelt faanyag elégetése nagyobb környezet-szennyezéssel jár, mint a kőolajé.

Röviden szeretnénk ismertetni, hogy mely vegyi anyagokból milyen káros anyagok szabadul(hat)nak fel az égés során:

– a ragasztásnál alkalmazott karbamid-formaldehid gyantából nitrogén-oxidok, míg a fenol-formaldehid gyantából ugyancsak NO_x (nitrogén-oxidok) és szén-monoxid, valamint rákkeltő hatású aromás szénhidrogének,

– a (kárpitozott) bútorokban alkalmazott poliuretán (PUR) habokból izocianátok, ciánhidrogének,

– a PVC-ből a dioxin és a difurán, amelyek igen erős

mérgek és rákkeltő anyagok, – a vasúti talpaknál alkalmazott kreozot és krezol égéstermékai között olyan aromás szénhidrogének lehetnek, amelyek rákkeltő hatása ismert.

Érdekelhet az elmondottakból is, hogy az ember és környezetének védelme oldaláról a vegyi anyagokkal, esetünkben a favédőszerrel kezelt faanyagok ismételt, esetünkben energetikai hasznosítása, eltüzelése nem is olyan egyszerű kérdés. Az alapproblémát az okozza, hogy a fán legtöbbször nem látszik a korábbi védőkezelés nyoma, s igen nehéz a kezelőszer azonosítása. Az utóbbi években, évtizedekben erre a célra számos vegyi anyagot alkalmaztak, ezek között a fém-sók is jelentős szerepet játszottak. A velük kezelt faanyag eltüzelésekor a (nehéz)fémek, mint a króm, réz, cink visszamaradnak a hamuban, vagy mint a fluor a levegőbe kerülhet. Az utóbbi években már nem, de előtte előszeretettel alkalmazott pentaklór-fenol-nátriumból magasabb hőmérsékleten a már említett igen mérgező dioxin és difuránok keletkezhetnek.

Végezetül leszűrhető, hogy a favédőszerrel kezelt faanyag ismételt hasznosításához ismerni kell, hogy a védőszer milyen mélyen hatolt be a fába, milyen mértékű a lebomlása, ennél viszont az alapfeltétel, hogy ismerni, jelölni kell a felvitel, ill. bevitel idejét, a kezelést végrehajtóját és a favédőszer pontos összetételét, ill. gyártóját.

DR. TÓTH SÁNDOR

Felhasznált irodalom:

1. Beretzky A.: A faanyagvédelem környezetvédelmi problémái. *Faipar*, 1995. 4. sz. p. 57

2. Cichy, W.: Czy spalanie odpadów drzewnych jest bezpieczne dla środowiska? *Przemysł Drzewny*, 1993. 11.sz. p. 23-25

3. Csupor K.: A védőkezelt faanyag egy "új" veszélyes hulladék? *Faipar*, 1995. 9. sz. p.149.

4. Deppe, H.J.: Zur Bewertung kontaminierter Althölzer. *Holz-Zentralblatt*, 1994. 100-101.sz. p. 1539, 1544, 1545

5. Dobolyi E.: Dioxin itt, dioxin ott, dioxin mindenütt! *Környezet és fejlődés*, 1990. 7.sz. p. 46-51.

6. Marutzki, R.: Wymagania pod względem środowiskowych wobec przemysłu plyt drewnopochodnych i rozwiązania przyszłościowe (A falemeziparral szembeni környezetvédelmi követelmények és jövő megoldásai) *TIM/SEM Gdansk*, 1991 R.17.

6. Mencil, A.: Kierunki użytkowania odpadów prze-robu drewna w świecie i w Polsce. *Przemysł Drzewny*, 1993. 5.sz. p.19-21

8. Mencil, A.: Problemy wykorzystania drzewnych odpadów pouzyt kowych (A fa hulladékok hasznosítása a faanyagok felhasználóinál) *Przemysł Drzewny*, 1993. 6.sz. p. 19-21

9. Nyárs J.: A faalapanyag- ipar átalakulása, lehetőségek és korlátok. *Faipar*, 1991. 6.sz. p. 216-223.

10. Sághy E.-né: Faanyagvédőszerkelet áttekintése. *Faipar*, 1995. 4.sz. p. 63-64.

11. Schmitt, U.: Lehetnek-e rákkeltő hatásúak a faporo- k? Bútor és Faipar, 1996. 1. sz. p. 16-17

12. Schöberl M.: A faipar jellemző légszennyező technológiái. (Levegő tisztaság védelem. FATE, Műszaki és Környezetvédelmi Bizottság) *Budapest*, 1986. (p. 21-30).

13. Soiné, H.: Holz im Kreislauf. Von der sinnvollen Verwendung von Altholz. *Holz- und Möbelindustrie*, 1994. 2. sz. p. 4-5.

14. Takáts P.: Fa-alapú kompozit lemezek formaldehid tartalmának meghatározása. *EFE Lemezipari Tan-szék. Sopron*, 1993. p. 34

15. Tóth S.: Az anyag- és energiateljesítés egyes kérdései a falemezgyártásban. *Faipar*, 1993/1-2. p. 25-28.

16. Tóth S.: A faanyagvédelem és a faanyag újrahasznosításának egyes kérdései. *Faanyagvédelmi konferencia. Előadás. Mátrafüred*, 1996.

Kibontakozóban a maláj-magyar együttműködés

Beszélgetés Zsengellér Vilossal, a New-Wiat Kft
ügyvezetőjével

Lapunk januári számában
adtunk tájékoztatást
magyar szakmai
küldöttség 1995.
novemberi
tanulmányútjáról. Ennek
eredményeként
a New-Wiat Kft.
küldöttsége közelmúltban
ismét Malaysiában és más
távol-keleti országokban
járt. Ezen utak
tapasztalatairól
kérdéztük Zsengellér
Vilmost.

– Mi volt az utazásuk célja?

– Az elmúlt év novemberi
találkozásunk óta folyamatos
a kapcsolatunk a maláj Fa-
ipari Hivatallal, a penangi fő-
miniszterrel, Dr. Kanggal és
több bútór-, bútoralatrész-
gyártóval. A maláj fél rendkí-
vül pozitív érdeklődését, kap-
csolatteremtési készségét
látva cégünk széles körű
szakmai együttműködés fel-
karolását vállalta el. Ennek
keretében foglalkozni kívá-
nunk a faipari szakképzés
fejlesztésével (szellemi ex-
port), bútoralatrész-importhal,
gépek, technológiák vételével,
eladásával.

– Megjegyezzük, volt
már a bútorszakmának
egy sikertelen maláj
vállalkozása. Nem
nagy-e a mindennemű
távolság a két ország
között? Gondol-e a tró-
pusi fák bojkottjára is?

– A korábbi maláj
együttműködésnek, a
közös fűrészüzemnek

a kudarca a rendszerváltás
időszakára esett. Sok obje-
ktív és szubjektív probléma
gyűlt össze ezen időszak-
ban. Ne feledjük azonban:
nagyon sok új ismeretet
szereztünk ekkor a maláj fafa-
jokról. A trópusi faanyag em-
bargója szerencsétlen euró-
pai mozgalom. Az őserdőket
szerintem is védeni kell, de
miért ne termesszünk ott tu-
datosan fát, ahol a legjobban
növekszik? Ma már megha-
tározó jelentőségű az ültet-
vények faanyaga, különösen
a bükkre hasonlító gumifáé.

– Milyen konkrét együttm-
ködések, üzletek alakulhat-
nak ki?

– Nagy fantáziát látunk
a maláj bútorigari szakképzés-
ben való részvételben
együttműködve a soproni
egyetem tanáraival. Elsősor-
ban szakmunkás és műveze-
tő szintekről van szó, de ér-
deklődnek az üzemmérnöki
szint után is. A programok ki-
dolgozása e területen folya-
matban van. A közeljövőben
várjuk a maláj szakértőket.
Rendkívül figyelemreméltó,
hogy Malaysia nagyon tudat-
os iparfejlesztési politikát

folytat: a fűrészáru-exportot
10–15% büntetőzámmal ter-
helik (a rönkkivétel tilos). Ez-
zel szemben a pontos méret-
re munkált bútoralatrészek
gyártásához igen kedvező
hiteleket adnak és ösztönzik
a kivitel. (Az szállítási távolsá-
gok miatt ez előnyösebb,
mint a készreszerelt bútorok
exportja.) Ennek megfelelően
nagy fantáziát látunk az ér-
tékes lombosfa alkatrés-
zek behozatalában. A hazai
bútoriparban pl. a gumifá-
nak, szepetirnek, nyatohnak
lehetne nagyobb szerepe tö-
mörfa fronton, lábazatok,
székalkatrészek formájában.
Az értékes ablakokhoz, aj-
tókhoz különösen a vörös
meranti elemek jöhetnek
számításba. Tervezzük tajva-
ni, maláj és egyéb távol-ke-
leti gépek, berendezések be-
hozatalát is. Elsősorban a kis-
és közepes vállalkozók
számára: egyszerű táblásító
berendezéseket, különböző
célgépeket. Tapasztalataink
szerint e gépek rendkívül
könnyen kezelhetők és
üzembiztosak. Az ideai LIG-
NO-NOVUM-on már néhá-
nyat be is mutatunk. Részt

szeretnénk venni to-
vábbá a penangi Bú-
toripari Park fejleszté-
si munkáiban is. Itt
a hulladék-hasznosít-
ás problémáinak
megoldását tervez-
zük.

DR. MOLNÁR
SÁNDOR

Az Európai Unióba vezető hosszú úton...

Hazánk Európai Unióba tervezett és a közeli években megvalósulónak tekinthető belépése szükségessé teszi, hogy szakmai közvéleményünk is felkészüljön, tájékozott legyen az ott folyó együttműködési munkáról, a programba vett feladatokról, a célkitűzésekről, az eddigi eredményekről.
Az EU-Bizottság 1996. évi programjába foglalt feladatairól nyújtott rövid szemelvények segítségével ehhez a tájékozódáshoz kívánunk segíti leg hozzájárulni.

A brüsszeli székhelyű EU Bizottság 1996. évi munkaterve nemcsak gazdag programjával vonja magára a figyelmet, hanem kitűnik azzal is, hogy a mi parlamentünk munkájához hasonlóan, a társult országok együttműködésének fejlesztésére, a még meglévő fehér foltok folyamatos kiküszöbölésére, a gazdaságokat elválasztó országhatárok eltüntetésére, az egyesült Európa gazdasági erejének, versenyképességének javítására számos fontos, ma még hiányzó szabályokat, törvényi előírásokat készít elő. Tudatában vannak annak is, hogy világkereskedelemben mérőben új igényű és szemléletű világpolgárság van születőben, miközben a népesség szaporodási robbanása egyre hatalmasabb terheket ró a gazdaságra, a piacra, az árakra, a világkereskedelemben egyaránt. A számítástechnika, az Internet hálózat teremtette óriási, szinte korlátlan információs lehetőségek, az ún. Informatikai Társadalom kiépítése, a meglévő gazdasági fejlettségi különbségek csökkentése, a robotizáció és a munkanélküliség ellentmondásai feloldását teszi szükségessé, a természeti környezet pusztításának drasztikus lecsökkentésével, elszennyezésének megszüntetésével egybekapcsoltan. A Brüsszeli Bizottság gazdag 1996. évi munkaterve összesen 103 új kezdeményezést tartalmaz, többek között 19 törvényi előterjesztést, 36 megtárgyalást igénylő elgondolást (pl. zöld vagy fehér könyv tervezet), mindezen túl 48 akcióterv és más kezdeményezés megtárgyalását és róluk az év során egyeztetett döntéseket. A bizottság átfogó célkitűzései között az 1996. évi program az alábbi feladatokat tűnteti fel:

- a foglalkoztatási helyzet javítása,
- a gazdasági és pénzügyi unió létrehozása úgy ütemezve, hogy a pénzügyi unió még ebben az évtizedben megszülessen,
- a belső piacok kialakításának és megerősítésének végrehajtása,
- felkészülés az új továbbfejlesztésére, annak előkészítése,
- a közös kül- és biztonságpolitika továbbfejlesztése,

- előrelépés a jogalkotás és a belpolitika terén,

A minket közelebről, nevezetesen a fa- és bútortipar közvetlenül érintő bizottsági kezdeményezések címszavait a munkaterv az alábbiak szerint tárgyalja:

1. FOGLALKOZTATÁSI STRATÉGIA

- Fehérkönyv – tanulni és tanítani,
- Fehérkönyv – munkaidő,
- Zöldkönyv – fekete, illegális foglalkoztatás,
- Határozott időre szóló munkaszerződések, túlmunka, részleges foglalkoztatás kérdései.

2. SZOCIÁLPOLITIKA

- bizottsági jelentés a munkahelyi egészségvédelem, a balesetveszélyes műveleti zónák biztonsága terén szükséges különleges intézkedésekről,
- az egészségvédelem egyedi értékelést igénylő különleges kérdéseiről, állapotos asszonyok foglalkoztatásának kockázata, a hatalommal való visszaélés (erőszak) és a munkahelyi stressz elleni tendenciák, a hulladékok eltakarítása.

3. ÁLTALÁNOS ÉS SZAKMAI KÉPZÉS

- a tanulás, tanítás fehérekönyv követelményeként szükséges intézkedések összeállítás, a képesítési kimutatás európai méretekben való elismertetése,
- az európai tanulóképzés követelmény-programjának elkészítése,
- képzési irányok az iskolai tanulást abbahagyók részére, új foglalkozások, szakmák feltüntetésével.

4. ELŐRELÉPÉS A GAZDASÁGI- ÉS VALUTAUNIÓHOZ VEZETŐ ÚTON

Új kezdeményezések:

- Törvényalkotási javaslatok
- az egységes valuta bevezetésének jogi vonatkozásai,
- az egységes rendszabályok bevezetésének folytatása,
- az európai Központi Bankhoz hasonló központi bankrendszerek létrehozása,
- a Gazdasági és Valutaunió 3. fokozatának az előkészítése,
- a Gazdasági és Pénzügyi Választmány, az európai Központi Bank alapító előírásainak kidolgozása,

5. A BELSŐ PIAC BEFEJEZETTÉ TÉTELE ÉS MEGERŐSÍTÉSE

Új kezdeményezések:

- Törvényalkotási javaslatok
- A alkalmazási minta: a tagországok jogi előírásainak egységesítése,
- a könyvelés, számlázás új stratégiái,
- jelentés a belsőpiaci jogszabályok kihatásairól, hatékonyságáról,
- elfogadható áfa-visszatérítési szabályzat: egyeztetés és összeigazításuk a belső piacokon,
- a megállapodások felülvizsgálata,

különös figyelemmel a polgári jogok érvényesülésére, a formalitások leegyszerűsítésére,

- fogyasztási adók: a belsőpiaci rendre a legkisebb ráhatásoktól kezdett hatás elemzés,

6. VERSENYPOLITIKA

Új kezdeményezések:

- Törvényalkotási javaslatok
- a vállalkozói szövetségek által gyakorolt ellenőrzés,
- Zöldkönyv a vertikális verseny korlátozásáról,
- a kereskedelmi résztvevők szerződésai a 85 EG-szerződés előírásainak figyelembevételével,

7. KIS- ÉS KÖZEPES VÁLLALKOZÁSOK

Új kezdeményezések:

- Tárgyalási szempontok
- a kis- és közepes vállalkozások számára új többéves program, az Európai Tanács madridi végkövetkeztetéseinek átvétele,
- növekedés és környezet: a kis- és közepes vállalkozások környezetvédelmi beruházásainak követelményeihez szolgáló eligazító előzmények,

8. MEZŐGAZDASÁG

Új kezdeményezések:

- Törvényalkotási javaslatok
- az erdők légszennyezés és tűzkárosodás elleni védelem,

9. MINŐSÉG ÉS KÖRNYEZET

Új kezdeményezések:

- Tárgyalási szempontok
- kialakítani az iparral való önkéntes környezetvédelmi megállapodás kereteit,
- kialakítani a tagországok részéről befizetendő ökológiai hozzájárulások kereteit,
- a közösségi környezeti jog átrendezése,
- a környezeti jószágállapotot bemutató rendszer kialakítása.

Az Unió Tanácsa az 1995. évi december 15/16-i madridi tanácskozásán a maastrichti szerződésbe foglalt egységesítési, konvergáló lépések bevezetésére 1999. január 1-jét határozta meg.

Az ECU, az egységes Euro-pénz bevezetését a tagországok meglévő pénznemei mellett 2002. január hó 1-jével vették tervebe.

A közép- és kelet-európai országok felvételét illetően fel-, illetve elővezetési stratégiát dolgoztak ki, hogy ezen országok csatlakozását harmonikusan oldhassák meg, különösen a piacgazdálkodás, a hatalmi szervezetek, az Unió stabil gazdasági és monetáris keretfeltételeihez való hozzáigazítással.

Érdeklünkben áll, hogy ne csupán tájékozódjunk a különböző elképzelésekről, de tevékenyen is éljünk a ráhatás lehetőségével, hogy azok érdekeink minél teljesebb kifejezőiként kerüljenek bevezetésre.

S.E.

A Magyarok Világszövetsége és a MTESZ közös millecentenáriumi megemlékezése, 1996. június 13–18.

Jeles évfordulók sajátos egybeesése indokolja a világban szétszórta, magyar sorsközösséget vállaló és a magyarságért cselekedni kész személyeket és a hazai realitásmisét összefogó két szervezetnek közös megnyilatkozását. Kárpát-medencei honalapításunk 1100., az első magyarországi iskola alapításának 1000., az 1956-os magyar forradalom 40., az információs forradalom 50. évfordulója köszönt ránk idén.

Ez utóbbit a világszerte nagy jelentőségű magyar holdkísérlet jelenti, amit részünkről Bay Zoltán és Neumann János munkássága fémjelez számos más magyar és magyar származású tudós közreműködésével. Öröklük megemlékezni a közös Világkongresszus és Tudóstalálkozó.

Az ünnepségek részben Ópusztaszeren, részben Budapesten történnek, a Tudóstalálkozó a MTESZ Kossuth téri székházában. A tárgyalás célja nemzeti stratégia kialakítása, amellyel elérhetjük, hogy a harmadik évezred sikeres nemzetei között legyünk.

A Magyarok IV. Világkongresszusa és Tudóstalálkozója
Tudományos tanácskozás a magyarságtudatról és a nemzeti stratégiáról
Ópusztaszer–Budapest 1996. június 13–18.

A Magyarok Világszövetsége pártoktól és kormányoktól független társadalmi szervezet, 1938-ban alakult, székhelye Budapest.

Tagjai, tagszervezetei a világ ötven országában mintegy egymillióan dolgoznak, működnek. A szervezet alapvető célja a nemzeti tudat megtartása és erősítése, a magyar–magyar és a magyarsággal együtt élő népekkel való kapcsolatok fejlesztése. A világszövetség feladatának tekintti a magyarság érdekvédelmét, a magyar nyelv és az egyetemes magyar kultúra ápolását. Különös felelősséget vállal az ország határain túl – őshonos, illetve szórványban vagy emigrációban – élő, mintegy ötmillió magyar népességért.

Sorsdöntő időköt élünk, amelyben válságokkal küszködő országunk Európai Unióhoz való csatlakozása, az elszakított területeken élő nemzetrészek léte, jövője, a világban szétszórta diáspóra magyarság megmaradása és nyelvüket veszített, de magukat magyar származásúnak valló honfitársaink kötődésének erősítése egyaránt feladat és nagy erőpróba lesz mindannyiunk számára.

A Magyarok Világszövetsége – amelynek célja, hogy összefogja és tevékenységével szolgálja a magát magyarnak valló, a magyar sorsközösséget vállaló s a magyarságért cselekedni kész személyeket és szervezeteket – közösen a tudósok, mérnökök, közgazdák szervezeteit összefogó Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségével a sors e nemes kihívásával szembesülve „Magyarságtudat és nemzeti stratégia” címmel a jövő évezredre készülve megrendezi a Magyarok IV. Világkongresszusát és Tudóstalálkozóját.

Tisztelettel kérjük magyar testvéreinket, hogy most függesszenek fel minden egymás elleni hadakozást, pörösködést és törekedjenek az együttműködésre sokat szenvedett hazánk, szétszórta és létében fenyegetett nemzetünk biztatóbb jövője, a világtalálkozók sikere érdekében.

Havass Miklós

a Műszaki és Természettudományi
Egyesületek Szövetségének elnöke

Csoóri Sándor

a Magyarok Világszövetségének
elnöke

Az 1996. évi LIGNO-NOVUM, WOODTECH vásár szervezői a következő kategóriákban hirdetnek pályázati lehetőséget vásárdíjra a kiállítóknak:

1. Erdészeti gépek, eszközök (erdőművelés, fakitermelés, kérgezés, aprítás stb.)
2. Daruk, rakodógépek, erőgépek, járművek
3. Fűrészipari feldolgozás, szárítás, gőzölés
4. Asztalosipari fűrész-, gyalu-, maró-, csiszológépek, kombinált gépek
5. Megmunkáló központok (többfejes gyaluk, marók, gépsorok)
6. Faipari szerszámok, kisgépek
7. Ragasztás, felületkezelés, fananyagvédelem (anyagok, technológiák, eszközök)
8. Faipari kötőelemek, vasalatok, kellékek, kárpitosipari anyagok
9. Elsődleges faipari termékek, egyéb fagyártmányok

A pályázatnak tartalmazni kell:

1. A termék (gép, berendezés, eszközök) fontosabb műszaki jellemzőit, paramétereit

2. A termék alkalmazásával összefüggő szakmai újdonságot, előnyöket.

Ezen belül be kell mutatni a pályázat tárgyát képező termék, termékcsoport nemzetközi színvonalhoz viszonyított korszerűségét, a különböző hazai felhasználói igényeknek megfelelő alkalmasságot és a

műszaki, technológiai, szerkezeti, környezetvédelmi újdonságokat.

A pályázati űrlap a Program Kft-től (Sopron, Virágoskert u. 3.) igényelhető 8000,- Ft (+áfa)-ért.

Egy-egy űrlapon egy termékre (termékcsaládra) lehet a pályázatot benyújtani.

A pályázatok benyújtásának határideje **1996. augusztus 15.**

AZ EURÓPAI UNIÓ területén 1994-ben a faipari szakágazatok területén foglalkoztatott létszám 856 000 főt tett ki. Ha ehhez, a statisztikákban nem szerepeltetett, a 20 fő alatt foglalkoztató üzemeket is hozzávesszük, úgy a faiparban összesen mintegy 1,7 millió főre rúg a foglalkoztatotti létszám. Az 1994. évi százalékos megoszlás alapján, a bútorigarra esett 55%, az építőiparban tevékenykedett 17%, míg a fa alapanyagú félkésztermékek termelői 7% részesedést mutattak. Az Európai Unió bútorgyártási

értékének 32%-a Németországra, 22,2%-a Olaszországra esett, míg Franciaország 13,1%-kal és Nagybritannia 13,0%-kal részesedett.

✱

A NÉMET KONYHABÚTORGYÁRTÓK szövetsége 1995. november 14-én alakult a Német Fa- és Műanyagfeldolgozóipari Főszövetség részlegeként Hannoverben. Célja a konyha- és fürdőszoba-bútorokat gyártók speciális termelői érdek-

képviselése. Az elnöki teendők ellátására Hans-Dieter Wellmann, a Wellmann-konyha cég kereskedelmi társasági elnökét választották. Ellentétben a más társasági célkitűzésekkel, a társasági feladatokat, a tagsági viszonyt korlátozták a termelő üzemekre. A beszállítást végző és a kereskedelmet lebonyolító szervezeteket, vállalkozásokat itt kizárták az együttműködő tagok sorából.

✱

FAVORIT SZÍNEK német bútorigarban a zöld, a kék, és a vanília árnyalat. A mediterrán területeken divatos a világos faanyagokkal kombinált fémek, német termelőknél az alumínium, olaszok esetében a csillogó króm alkalmazása. A magas fényű fafelületek és a fekete szín egyértelműen visszafelé mutatnak. A világos színű fafelületek esetében gyakorinak tekinthető az ún. bio felületek alakítása, amit viasszal vagy olajjal kezelt felületek képviselnek. A székek, asztalok, étkező bútorok, mint az étkező sarok kialakításánál is a világos színek vannak előnyben. Erre a célra előszeretettel használják a világos faanyag színű nyírt és a juharokat. Asztalok tekintetében a szögletes, négyzetes alakú, a kör és a belőle kihúzással alakítható ovális megoldások vannak elterjedve. Kedveltnek tekinthető a csepp formára kialakított asztallap is.

S.E.

Egyesületi hírek

A SZENIOR KLUB április 18-án látogatást tett az Alföldi Bútorgyártó Kft.-nél, valamint el látogattak Ópusztaszerre. A sikeres program szervezésében részt vevő szegedi kollégáknak ezúton is köszönetet mondunk.

✱

A FAIPARI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET Budapesti Csoportja mintegy 80 fő részvételével Faanyagvédelmi Konferenciát rendezett április 19–20-án Mátra-

füreden. A konferenciáról részletesen lapunk következő számában adunk tudósítást.

✱

EGYESÜLETÜNK ORSZÁGOS ELNÖKSÉGE kihelyezett ülést tartott április 25-én Szolnokon. A résztvevők meghallgatták az elnök időszerű téjekoztatóját, majd döntöttek az egyesületi kitüntetésekéről. Faipar Fejlesztéséért Emlékremben részesül **Dr. Molnár Sándor** tanszékvezető egyetemi tanár és **Dr. Nagy Béla Géza**, az egyesület alelnöke. Lugosi Armand Díjban részesül **Baloghné Cséplő Katalin** okl. faipari mérnök. A kitüntetések átadására az augusztusi soproni közgyűlésen kerül sor.

✱

Elhunyt **Ambrus Imre** kollégánk, a faipari technikum volt oktatója életének 76. évében. A Farkasréti temetőben május 2-án vettek végső búcsút mindazok, akik ismerték és szerették. Emlékét megőrizzük!

✱

SZÜLETÉSNAPJUKON nagyon sok szeretettel köszöntjük **Dessewffy Imre, Bencze Vilmos, Dr. Fáy Mihály, Lele Dezső, Németh Gyula, Tamáskovics József** tagtársainkat, a Szénior Klub tagjait. Mindannyiuknak nagyon jó egészséget kívánunk!

✱

Akkreditált vizsgálólaboratórium az Erdészeti és Faipari Egyetemen

A Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem két géptani tanszéke a faipari üzemek, vállalkozások és az erdőgazdaságok kiszolgálására a Nemzeti Akkreditáló Testület által 501/0318 számon akkreditált vizsgálólaboratóriumot hozott létre. A laboratóriumban a faipari feladatok megoldására a

A SOPRONI ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM

1996 ősztől induló posztgraduális képzései

Szakirányú másoddiplomás képzések

- természetvédelmi szakmérnöki
- környezetvédelmi szakmérnöki
- fatermesztési szakmérnöki

Gazdasági jellegű képzéseink

- Nemzetközi marketing (A Külkereskedelmi Főiskola kihelyezett másoddiplomás képzése)
- Vállalkozó gazdasági szakmérnöki

Pedagógiai jellegű képzéseink

- okl. mérnök-tanári
- mérnök-tanári

A Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának kihelyezett képzései

- Humán szervező egyetemi szak (másoddiplomás képzés)
- Személyügyi szervező főiskolai szak

Tanfolyam jellegű továbbképzések

- Erdészeti növényvédelmi szakmérnökök részére növényvédelmi továbbképző tanfolyam
- Környezeti hatásvizsgáló alaptanfolyam
- tárgya: környezeti hatásvizsgálat általános módszertana, valamint a kapcsolódó beruházói, hatósági, illetve önkormányzati feladatok ellátásához szükséges általános ismeretek.
- Környezeti hatásvizsgáló szaktanfolyam (1997. január) alapképzettséggel már rendelkezők részére hatásvizsgáló szakértő képzés történik, természet- és tájvédelmi, erdészeti, illetve projekt-menedzseri szakokon (a szak választható, egyidejűleg több szak is felvehető).
- Fakereskedelmi és faátvevő szakemberek továbbképző tanfolyama

Valamennyi képzésünkről bővebb információt szerezhet az **egyetem továbbképzési osztályán** (Sopron, Templom u. 4. Tel.: (99) 338-870, fax: (99) 329-751), illetve a humán és a személyügyi szervező továbbképzésekről a **személyzeti és munkaügyi osztályán** (Sopron, Bajcsy Zs. u. 4., Tel.: (99) 311-100, fax: (99) 311-103)

Wilfing János
továbbképzési osztályvezető

Faipari Géptani Tanszék, az erdészeti feladatokra az Erdészeti Géptani Tanszék oktatói, kutatói vállalkoznak.

Az akkreditálási műszaki területei az alábbiak:

– Gépek, gépi berendezések és gépsorok biztonságtechnikai vizsgálata, munkavédelmi minősítése

– Zaj- és rezgésmérés, gépdiaosztika, csapágyvizsgálat

– Por és szilárd szennyezőanyag-mérés. Porkibocsátás, munkahelyi porkoncentráció, áramló levegőből portmintavétel

– Légtechnikai berendezések (por-forgács és gőz-gáz elszívó) felülvizsgálata, műszeres bemérése

– Légparaméterek mérése (hőmérséklet, nyomás, légsebesség, relatív légnedveség).

A vizsgálólaboratórium felállításának célja: az üzemek, a gépek és a berendezések üzembe helyezési engedélyéhez ezen vizsgálatok megéléte alapfeltétel. A biztonságos, egészségkárosodásmentes munkavégzéshez a gépek, berendezések időszakos felülvizsgálata szükséges.

A két géptani tanszék rendelkezésre álló szellemi kapacitását és műszerparkját kívánjuk a fenti feladatok megoldásának szolgálatába állítani a faipar és az erdőgazdaságok számára. E szolgáltatón keresztül az ipar és az erdőgazdaságok, valamint a szakirányú egyetem kapcsolata élővé és mindennaposává válhat. Ennek eredményeképpen kialakuló szakmai együttműködés a gyakorlati oktatás, kutatás céljait szolgálhatja.

Reméljük, hogy e vállalkozás reális igényekre épül és minél több konkrét együttműködés során bizonyíthatjuk, hogy jó szellemi háttérrel és tárgyi feltételekkel tudunk megfelelni az ipar és az erdőgazdaságok megbízásainak. A faiparhoz kapcsolódó szakterületek kérdéseiben további és részletes információt ad: Dr. Varga Mihály egyetemi docens, laboratóriumvezető. Tel: (99) 311-100, illetve (99) 316-800, az erdőgazdasági/mezőgazdasági témákban: Dr.

Horváth Béla egyetemi docens. Tel: (99) 311-100

S.E.

*

Nemzetközi faipari tudományos konferencia Sopronban

A soproni Erdészeti és Faipari Egyetem volt a házigazdája április 10. és 12. között a „2nd International Conference on the Developments in Wood Science/Technology and Forestry” című tudományos konferenciának, amelyet az egyetem az angliai Buckinghamshire College vezetőivel együtt szervezett. Ez a rendezvény egy nemrég indított konferenciatorozat második eseménye volt. Az első konferencia 1994 júliusában Angliában volt, egyetemünk ott is kilenc előadóval képviseltette magát.

Az idei második rendezvényre negyvenhat kutató érkezett külföldről, Újzelandtól kezdve Kanadáig sok országból. Emellett a Soproni Egyetem ismét kilenc fővel, köztük öt oktatóval és négy doktorandusszal szerepelt az előadók sorában.

A konferencia nyelve angol volt. Témái széles területet fogtak át. Valójában cél is volt ez: a problémák többoldalú, interdiszciplináris megközelítésének előmozdítása. A konferencia egy másik célja azzal függ össze, hogy az utóbbi években egyetemünkön a kutatási lehetőségek jelentősen beszűkültek. Egy ilyen konferencia széles szakmai fórumot hoz össze, amelyben az ismeretek határai kiterjednek, s a kutatási eredmények átadása, a technológia-transzfer is könnyebbé válik. Különösen jelentős ez akkor, amikor saját közvetlen kutatási eredményeinkkel – kényszerűségből – csak mérsékeltben tudjuk megtermékenyíteni a leendő szakembereink képzését. Nem beszélve arról a lehetőségről, amit a szakterület kutatóinak fejlesztőinek ilyen találkozója közös projektek indítására kínál.

A konferenciára jelentkezők hatvankettő előadást küldtek be a meghirdetett témakörökben. Ennek megfelelően az előadások több szekcióban folytak. Ezek:

I. Faanyagok és faszerkezetek modellezése és vizsgálata

II. Faanyag ellátottság és környezeti problémák

III. Rosttudományok és fakémia

IV. Gyártási rendszerek és technológiák, szárítás

V. Famegmunkáló szerszámok és gépek, ergonómia

A konferencia látogatói az előadások során találkozhattak alapkutatás jellegű munkákkal, alkalmazott kutatási, illetve konkrét gyakorlati kérdésekre választ kereső fejlesztő munkákkal. A rendezvény résztvevőinek Sopron megyei jogú város polgármestere, *Dr. Gimesi Szabolcs* adott fogadást a városháza dísztermében a konferencia első napjának zárásaként, a második napot a fertői Eszterházi Kastélyban rendezett koncert tette emlékezetesebbé. Mindkét alkalom egyben a szakterületünk sok országból összejött kutatóinak kölcsönös megismerkedésére is szolgált.

Elkészült az elhangzott előadásokat tartalmazó angol nyelvű, 600 oldalas konferencia kiadvány is. Ez a kiadvány korlátozott példányszámban még megvásárolható az egyetemen. Köszönet illeti azokat a kollégákat, hallgatókat, doktoranduszokat, akik támogató munkájukkal hozzájárultak a konferencia sikeréhez.

DR. KOVÁCS ZSOLT

*

A faanyag gazdasági jelentősége

A német faipar 4000 vállalattal, 320 000 foglalkoztatottal évről évre több mint 70 milliárd német márkás forgalmat bonyolít le. Európán belül a német faipar a termékek 1/3-át meghaladó súlyt képvisel. Az EU-központ, Brüsszel viszonylatában nagyon jellemző, hogy a német érdekekért energikusan és egyértelműen

kiállnak. A német érdekek még hatásosabb képviselője érdekében az 1996. év második felében az EU-adminisztrációra történő még hatásosabb ráhatás és a német faipar érdekeinek szolgálata céljából külön német iroda létrehozását tervezik. Nagy hangsúlyt kapott a német gazdaság és a faipar versenyképességének a javítása. Ezt elrendő, tervbe vették a német állami bürokrácia karcsúsítását és az adózás reformját, mint a gazdaság eredmény-növelését segítő egyik legfontosabb eszközt.

A német eredmények elősegítésében három német szövetségnek van kiemelkedő szerepe:

– A Német Fa- és Műanyagfeldolgozás Legfőbb Szövetsége (Hauptverbund der Deutschen Holz und Kunststoffe) HDH,

– A Német Készre (kulcsátadással) építők Szövetsége (Budnesverband Deutscher Fertigbau) BDF,

– A Német Bútoripari Szövetség (Verband der Deutschen Möbelindustrie) VDM.

A német faipar 1993. óta nagy nehézségekkel küzd. Az 1993. évi rövid ideig tartó fellendülést követően 1994-re nehéz helyzetbe kerültek. A termelés visszaesése 2%-ot, a foglalkoztatottaké 3%-ot mutatott. Az 1996. évet illetően elmondható, hogy már a stagnálás is jó eredménynek számít. *Dr. H. Olaf Glunz*, a HDH elnöke szerint ennek a helyzetnek a létrejöttében szerepe volt számos negatív tényezőnek, mint az állami rész túlságosan magas aránya (1995-ben 50% fölött), a növekvő környezetvédelmi kiadások, terhek.

S.E.

Ezen lapszámunkat az Ipar Műszaki Fejlesztésért Alapítvány támogatásával jelentettük meg.

Bútor- és épületasztalos termékek gyártása vásárolt félkész alkatrészekből

Az ún. kétfázisú gyártás: alkatrész-készítés és -szerelés termelés-szervezési megoldása a hetvenes években, a nagyvállalatok fejlesztéssel és szervezéssel foglalkozó szakemberei számára az egyik legfontosabb feladatot jelentette. Egyértelmű volt ugyanis, hogy addig, amíg az alkatrészgyártásban a nagy darabszámok miatt a tömeg-, illetve a nagyszériás gyártás követelményei és lehetőségei (pld. automatizálás), addig a szerelésben a kisszéris, netán egyedi gyártás jellemzői alapján kell a gyártási folyamatokat kialakítani.

Azt, hogy a két fázist külön vállalatok valósítsák meg egy kooperációs rendszerben – hasonlóan a nyugati országokban akkor már működő specializált üzemekhez –, csak az elméleti fejtegetések foglalták magukba.

Hazánkban, sajnos még ma is az a jellemző, hogy aki készterméket állít elő, a nyersanyag első fázisú feldolgozásával kezdi a gyártást, mivel nincs megfelelő kínálat különböző alapanyagokból különböző készütségi fokban előállított félkész alkatrészekre. Ahhoz, hogy ez a helyzet megváltozzon, olyan kínálatnak kell megjelennie a piacon, amely jelentős alapanyag-bázison épül, nagy gyártókapacitás-háttérrel rendelkezik, a hazai önköltséggel versenyképes áron dolgozik és képes a rendeléseket pontosan teljesíteni.

A New-Wiat Kft. már kiépített távol-keleti háttérrel, mindezt képes megvalósítani.

Az alkatrészgyártásban az alacsony önköltség meghatározó tényező, amit az alapanyag értéke mellett a gyártási költség determinál. A gyártási költség alacsony szinten tartásához korszerű technikán és technológián keresztül a termelékenység magas foka szükséges. A termelékenységet jelentős mértékben befolyásolja az egyszerre (egy

beállítással) gyártandó alkatrész-darabszám, azaz a tömegszerűség. Van tehát egy bizonyos mennyiségi alsó korlát, amit figyelembe kell venni, ha a gyártó a költség-szintet tartani akarja. Adott esetben ezt a mennyiségi korlátot feloldhatja a különböző megrendelésekben szereplő azonos vagy hasonló alkatrészek öszevonása, egy tételben gyártása, illetve azok tipizálása.

A New-Wiat félkész alkatrész kínálata hosszú távra szól és az egész országot átfogja.

Így kisebb darabszámú igények esetén is megoldható a szállítás.

Ma Magyarországon az alapanyag hiánya jelenti a legnagyobb gondot a készterméket előállítók számára, s csak fokozza az ellátási nehézségeket az a tény, hogy a meglévő alapanyag minősége rendkívül rossz.

A New-Wiat gyártó partnerei hosszú távon rendelkeznek nagy mennyiségű, jó minőségű alapanyaggal.

Az ajánlott faanyagok mind a bútóipar, mind az épületasztalosipar számára, a megfelelő fizikai és mechanikai tulajdonságokkal rendelkező exotafajok: gumifa, nyatoh, meranti, merbau, sepefir, rammin stb. Ezekkel kiválóan helyettesíthetők a hazai fenyő ill. lombos faanyagok.

A minőség kérdése hangsúlyozottan jelenik meg félkész alkatrész vásárlása esetén, hiszen minden egyes alkatrésznek beépíthetőnek kell lennie. Egy alkatrész minőségét az alapanyag minősége és a megmunkálás minősége határozza meg. A rönk, illetve az abból készült fűrészáru minősége alapvetően a faj és termőhelyi adottságok függvénye.

A New-Wiat rendelkezésére álló alapanyagbázis kiváló minőségű és az igényeknek

megfelelően válogatható és manipulálható.

A megmunkálási minőség legfontosabb jellemzője félkész alkatrész esetében a méret- és alakpontosság. Meghatározója a megmunkáló gépek és szerszámok technikai színvonala.

A New-Wiat gyártó partnerei nyugat-európai színvonalon álló, korszerű gépparkkal rendelkeznek.

A félkész alkatrészek minősége adott alapanyag-minőségen belül is manipulálással befolyásolható. Mivel a manipulálás növeli az alkatrészgyártási költségét, megfelelően alacsony árat ott lehet elérni, ahol jó minőségű alapanyag áll rendelkezésre. Tehát a kulcskérdés az alapanyag, ami a NEW-WIAT kínálatában rendelkezésre áll.

A bútó- és épületasztalos termékek alkatrészeinek kezelési fázisig történő elkészítése több műveletből áll. A munkamegosztásra épülő kooperációkban elvileg bármelyik műveletnél meghúzható az alkatrészgyártás és szerelés tevékenység határvonala. Azt, hogy milyen készütségi fokon történik az alkatrész megrendelése, illetve gyártása, részben a szerelőüzem, részben pedig az alkatrészgyártó technikai adottságai határozzák meg. A hazai régi faipari üzemek esetében, ahol lényegében a teljes alkatrészgyártási folyamat megvan, az anyagellátás és/vagy a kapacitáshiány által indokolt alkatrész-vásárlás az alacsonyabb készütségi fokra irányul. Azon késztermék-előállítóknál, ahol csak adott termékcsoport szerkezeti megmunkálásához szükséges gépek találhatóak, hiányoznak az alapgépek, a készütségi fokot illetően összetettebb igény jelentkezik. Az igazán szerelő típusú gyártók – az új közép- és kisvállalkozásoknál ez lenne indokolt –, illetve azon üzemek, amelyek csak

alapgépekkel rendelkeznek és szélesebb választékot akarnak kialakítani, a félkész alkatrészeket adott termékekhez teljesen készen tudják megvásárolni. Meglévő géppark mellett, mikor csak az üzemeltetési költségekkel és amortizációval kell számolni, lehetséges, hogy nincs megtakarítás a vásárolt alkatrész esetében. De új üzem beindításánál bizonyos, hogy hosszú távon is gazdaságosabb a faanyagot félkész állapotban vásárolni, mint komoly épület- és gépberuházásokat eszközölni.

A specializált alkatrészgyártók külön üzemek, amelyek bizonyos típusú alkatrészeket (pld. lábak, díszlécek) állítanak elő meghatározott készütségi fokon, abszolút biztos bázisai a késztermék-előállítóknak. Az alkatrészgyártókat a fejlődés, illetve saját érdekességük arra ösztönzi, hogy növeljék a feldolgozottsági szintet és a választékot. Ha ennek igényoldala is megvan, kialakul a specializáció, ami a műszaki haladás és a gazdasági prosperitás egyértelmű meghatározója.

A New-Wiat a magyar, faipari termékeket gyártóknak bármilyen készütségi fokban szállítani tudja a félkész alkatrészeket.

Faalkatrész-igényével keresse meg a New-Wiat irodáját!

Mindenfajta tömörfa alkatrész (léc, vázszerkezeti elemek, bútórajtó elemek, lábak, nyílászáró alkatrészek stb.) szállítását vállaljuk.

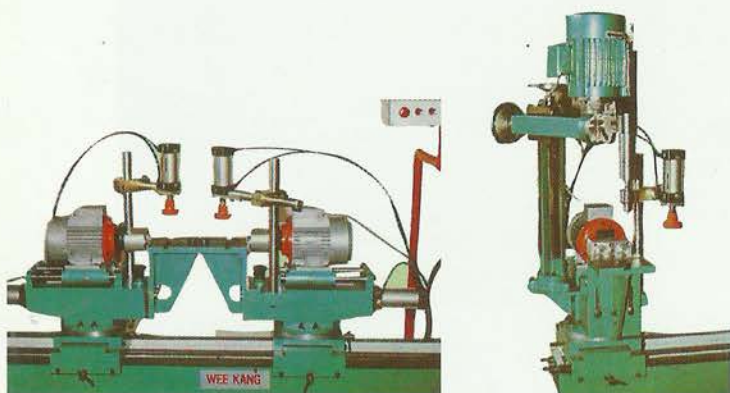
Garantáljuk
– a magas minőséget
– az alacsony árszintet
– a pontos szállítást

Próbaszállítással győződjön meg mindezekről!

NEW-WIAT KFT.
1131 Budapest, Nővér u. 82.
Tel./fax: 140-8551, 270-1674

Újabb szenzációs New-Wiat kínálat: speciális célgépek Malaysiából, Taiwanból

Egyszerű, olcsó célgépekkel megoldhatja minden megmunkálási feladatát.

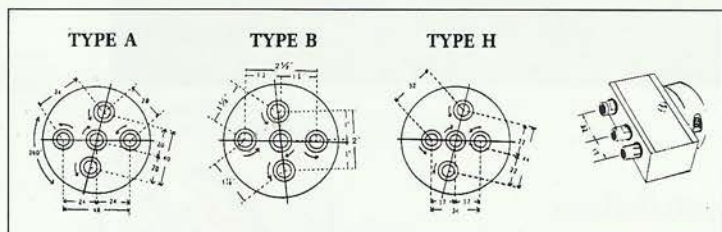
Univerzális, csoportfúró fejekkel dolgozó fúrógép

A fejek minden irányban beállíthatók, elfordíthatók, csúszószáron pozicionálhatók

Termékfüggetlen célgép állványszerkezetű bútorok gyártásához

Félautomata táblásító hasító körfűrész
Nagy termelékenység, s a ma ismert legpontosabb felület a szélesbítő toldáshoz

Egyszerű oszlopos fúró-vésőgép, a furatszélek szegletes kivágását végző célszerszámokkal

Állványos csapozógép vízszintes és függőleges fűrészlapokkal

Távol-keleti gépeink műszakilag azonosak a nyugat-európai gépekkel
ALACSONY ÁRSZINTEN

NEW-WIAT az Ön igazi partnere, bármilyen faipari gépre legyen szüksége

1131 Budapest, Nővér u. 82. Tel./fax: 140-8551, 270-1674

MOFÉM.

...*hogy minden rendben folyjon*

**Szeretne Ön egy utazást nyerni
Mallorca szigetére ?**

Mit kell ehhez tennie ?

Részt kell vennie a MOFÉM Rt. nyereményjátékában.

Ha Ön, MOFÉM csaptelepet vásárol - 1996. február 1. után -
és a termék dobozán lévő MOFÉM termék címkét borítékban elküldi címünkre,
megnyerheti a játék fődíját:

- egy kétszemélyes, exkluzív utazást a spanyolországi Mallorca szigetére.

Továbbá 150 db fürdőszobai kiegészítő garnitúrát sorsolunk ki.

A MOFÉM csaptelepeit Ön is megengedheti magának.

Ha új MOFÉM típusokra cserél, CSEPPET sem veszít, sőt NYER !

Kérjük a számlát őrizze meg!

A nyerteseket postán értesítjük.

A játékban a MOFÉM alkalmazottai és családtagjai nem vehetnek részt.

• Cím: MOFÉM Rt. 9201 Pf. 60
Beküldési határidő: 1996. augusztus 31.
Sorsolás időpontja: 1996. szeptember 22. a BNV - n